بقايا | 1 | دورو

محمد اسحاق ڊار برسلز جي جاري دوري دوران نيٽو هيڊڪوارٽر جو دورو ڪيو ۽ نيٽو جي سيڪريٽري جنرل مارڪ روٽي سان ملاقات ڪئي ترجمان ڪالهه ڏينهن پريس بريفنگ ۾ چيو ته نائب وزيراعظم ۽ نيٽو جي سيڪريٽري جنرل جي وچ ۾ ٿيندڙ ملاقات ۾ ڌرين گڏيل دلچسپي جي معاملن بشمول امن ۽ سلامتي، دهشتگردي ۽ علائقائي ۽ عالمي اڀرندڙ تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي پرڏيهي آفيس جي ترجمان چيو ته نائب وزيراعظم سينيٽر محمد اسحاق ڊار هنگري جي پرڏيهي وزير سان ٻطرفي ملاقات ڪئي جنهن ڪانپوءِ ٻنهي ملڪن هنگريڪم وظيفا پروگرام 2028 — 2026ع جي فريم ورڪ تحت تعاون بابت مفاهمت نامي جي تجديد تي صحيحون ڪيون اهو پروگرام پاڪستاني شاگردن کي هنگري ۾ اعليٰ تعليم حاصل ڪرڻ جي لاءِ 400 وظيفن جي آڇ ڪندو هن چيو ته نائب وزيراعظم ۽ جو برسلز جو دورو پاڪستان ۽ يورپي يونين جي لاڳاپن ۾ هڪ اهم سنگ ميل آهي ترجمان وڌيڪ چيو ته پاڪستان يورپي يونين سان هڪ جامع ۽ گڏيل فائديمند حصيداري کي فروغ ڏيڻ جي لاءِ پرعزم آهي

بقايا | 2 | پاڪستان

جي خلاف انساني حقن جي مسلسل خلاف ورزين جي شديد مذمت ڪري ٿو پاڪستان عالمي برادري بشمول گڏيل قومن انساني حقن واري ڪائونسل ۽ گڏيل قومن جي انساني حقن بابت هاءِ ڪمشنر کان مطالبو ڪري ٿو ته اهي والاريل ڪشمير ۾ انساني حقن جي سنگين صورتحال جو نوٽيس وٺن انساني حقن جي خلاف ورزين تي ڀارت جي جوابدهي کي يقيني بڻائين ۽ انساني حقن جي معتبر عالمي تنظيمن کي آزادانه ۽ غيرجانبدارانه جاچ ڪرڻ جي اجازت ڏين پرڏيهي آفيس جي ترجمان طاهر اندرابي پنهنجي هفتيوار پريس بريفنگ ۾ ميڊيا کي ٻڌايو ته پاڪستان افغان طالبان حڪومت پاران فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج جي حمايت جي ڪري سرحدي گذرگاهه بند ڪري رکي آهي ۽ افغانستان سان سمورو واپار معطل ڪري ڇڏيو آهي ترجمان چيو ته سرحدي لنگهه کولڻ تاپي ۽ ڪاسا 1000 جهڙن منصوبن تي عملدرآمد ۾ دير جي ذميواري افغان طالبان تي لاڳو ٿئي ٿي ترجمان ان ڳالهه جو ورجاءُ ڪيو ته افغانستان کي پاڪستان جي اندر دهشتگرد حملن جي لاءِ پنهنجي سرزمين جو غلط استعمال بند ڪرڻ گهرجي هن ميڊيا کي ٻڌايو ته پاڪستان افغانستان سان رابطي ۾ رهڻ جي ڪوشش ڪئي پر ان ڪي جاني نقصان ڪٿلو پيو هن چيو ته ان کان اڳ پاڪستان واپار ۽ سلامتي کي جدا ڪري ڇڏيو هو پر تحمل جو مظاهرو ڪيو جنهن جي هڪ حد هوندي آهي ترجمان چيو ته منهنجي خيال ۾ صبر جي اها حد پار ٿي وئي آهي اسان واپار کي اڻين ٿيڻ نه ٿا ڏئي سگهون جيئن افغان سرزمين تان پاڪستانين جي قتل جو لائيسنس ڏئي واپار ڪيو پيو وڃي ترجمان هڪ افغان اڳواڻ جي پاڪستان جي لاءِ 4000 بمبار تيار ڪرڻ جي اعلان بابت پڇيل سوال تي تبصرو ڪندي چيو ته ان بيان ثابت ڪري ڇڏيو ته پاڪستان جو موقف صحيح آهي ته افغان سرزمين پاڪستان جي اندر دهشتگرد حملن جي لاءِ استعمال ٿي رهي آهي آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي ڀارتي وزيراعظم مودي سان ڳالهه ٻولهه بابت پڇيل سوال جنهن ۾ خاطري ڪرائي وئي هئي ته هو پاڪستان سان جنگ نه ڪندو تي تبصرو ڪندي ترجمان چيو ته ان خاطري کي اسان واضح طور تي شڪ جي نگاهه سان ڏسون ٿا ان جي تائيد ڀارت مان ايندڙ بيانن ۾ نه ڏني وئي هن چيو ته ڀارتي سياسي ۽ عسڪري قيادت جنگ جون ڳالهيون جاري رکيون آهن ۽ جارحاڻا بيان جاري ڪري رهي آهي هڪ سوال جي جواب ۾ ترجمان چيو ته ايراني ائٽمي مسئلي تي پاڪستان جو موقف اصولي ۽ مستحڪم آهي چو ته پاڪستان عالمي قانون تحت ايرانين جي حقن ۽ ذميوارين موجب ائٽمي افزودگي جي حق کي تسليم ڪيو آهي آمريڪي ڪانگريس جي رپورٽ تي تبصرو ڪندي ترجمان چيو ته ان رپورٽ جي ڀڃائي تي پاڪستان جي زبردست ڪاميابي جو حوالو ڏنو ويو آهي جيڪو رپورٽ جو "ڪافي معنيٰ خيز" نتيجو آهي ان کان اڳ پرڏيهي آفيس جي ترجمان طاهر اندرابي ميڊيا کي هفتي دوران سفارتي مصروفيتن کان آگاهه ڪيو جن ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار جي روس جي دوري کي اجاگر ڪيو جتي هن ايس سي او ڪائونسل آف هيڊز آف گورنمينٽ اجلاس ۾ شرڪت ڪئي ۽ برسلز ۾ پاڪستان — يورپي يونين اسٽريٽجڪ ڊائيلاگ جي ستين اجلاس جي گڏيل صدارت جي لاءِ شرڪت ڪئي ۽ چوٿين يورپي يونين انڊو — پيسفڪ وزارتي فورم ۾ شرڪت ڪئي جتي هن مختلف ملڪن جي هم منصبن ۽ سربراهن سان پڻ ملاقاتون ڪيون هن چيو ته پاڪستان ۽ هنگري هنگريڪم وظيفه پروگرام 2028 — 2026ع جي فريم ورڪ تحت تعاون جي مفاهمت جي تجديد تي پڻ صحيحون ڪيون آهن جنهن تحت پاڪستان جي شهرين کي هنگري ۾ اعليٰ تعليم حاصل ڪرڻ جي لاءِ 400 اسڪالرشپس ڏنيون وينديون. طاهر اندرابي چيو ته پاڪستان اسرائيلي قابض فوج ۽ انتهاپسند آبادڪارن پاران والاريل اولهندي ڪناري ۾ فلسطينين جي خلاف انساني حقن جي مسلسل خلاف ورزين جي شديد مذمت ڪئي آهي جنهن ۾ مسجد اقصيٰ تي بار بار قبضو ڪرڻ ۽ نمازين جي خلاف اشتعال انگيزي شامل آهي. پرڏيهي آفيس جي ترجمان چيو ته اهڙي طرح جا قدم عالمي قانون ۽ گڏيل قومن جي لاڳاپيل قراردادن جي واضح خلاف ورزي آهن ترجمان ان ڳالهه تي زور ڏنو ته مقدس جاين جي تقدس کي عالمي قانون ۽ تاريخي حيثيت موجب يقيني بڻايو وڃي هن چيو ته پاڪستان عالمي برادري کان مقدس جاين جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ آبادڪارن جي وڌيڪ تشدد ۽ دراندازين کي روڪڻ سميت گڏيل قومن جي لاڳاپيل قراردادن کي برقرار رکڻ جي لاءِ فوري ۽ موثر قدم کڻڻ جو مطالبو ڪري ٿو پرڏيهي آفيس جي ترجمان چيو ته اسان ٻه رياستي حل تي ٻڌل منصفاڻي، جامع ۽ پائيدار امن جي حمايت ۾ ان جي اصولي موقف جو ورجاءُ ڪريون ٿا جنهن جي نتيجي ۾ هڪ آزاد، خودمختيار قابل عمل ۽ لڳولڳ فلسطين جي رياست قائم ڪئي وڃي جيڪا جون 1967ع کان اڳ جي سرحدن تي ٻڌل هجي ۽ جنهن جي گادي وارو شهر القدس الشريف هجي طاهر اندرابي ڀارت جي غيرقانوني طور تي قبضي هيٺ جمون ۽ ڪشمير ۾ انساني حقن جي مسلسل ۽ سنگين صورتحال تي گهري ڳڻتي جو اظهار ڪندي چيو ته وسيع پيماني تي نظربندين گرفتارين ۽ بنيادي آزادين تي وسيع پابندين جون پاليسيون والاريل ڪشمير جي آبادي کي گڏيل سزا ڏيڻ جي برابر آهن هن چيو ته ڪشميري نوجوانن کي انهن جي سڃاڻپ ۽ عقيدي جي بنياد تي پروفائيل ڪرڻ جون خبرون انهن خدشن کي وڌيڪ وڌائي ڇڏين ٿيون ترجمان چيو ته ڀارت والاريل علائقي ۾ آبادياتي ڪردار کي تبديل ڪرڻ ۽ ڪشميري عوام جي مذهبي، ثقافتي ۽ سماجي ورثي کي ختم ڪرڻ جون ڪوششون جاري رکيون آهن اهي قدم ڪشميري آبادي جي جائز امنگن کي دٻائڻ جي سوچيل سمجهيل حڪمت عملي جو حصو آهن هن چيو ته هزارين ڪشميري نوجوان گم آهن جڏهن ته ڪشميري عوام جا سياسي نمائندا وڏي انگ ۾ غيرقانوني حراست ۾ آهن اهڙا قدم ڪشميري عوام جي عالمي سطح تي مڃيل خودمختياري جي حق کي حاصل ڪرڻ جي لاءِ انهن جي پائيدار عزم کي ڪمزور نه ٿا ڪري سگهن ترجمان چيو ته پاڪستان عالمي برادري بشمول گڏيل قومن انساني حقن واري ڪائونسل ۽ گڏيل قومن جي انساني حقن بابت هاءِ ڪمشنر کان مطالبو ڪري ٿو ته اهي والاريل ڪشمير ۾ انساني حقن جي سنگين صورتحال جو نوٽيس وٺن اهي ادارا ڀارت کي فوري تدارڪ جا قدم کڻڻ جي ترغيب ڏين انساني حقن جي خلاف ورزين تي ڀارت جي جوابدهي کي يقيني بڻائين ۽ انساني حقن جي معتبر عالمي تنظيمن کي آزادانه ۽ غيرجانبدارانه جاچ ڪرڻ جي اجازت ڏين ترجمان چيو ته گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل جي لاڳاپيل قراردادن ۽ ڪشميري عوام جي امنگن موجب جمون ڪشمير تڪرار جو منصفاڻو پرامن ۽ پائيدار حل ڏکڻ ايشيا ۾ پائيدار امن ۽ استحڪام جي لاءِ ضروري آهي بنگلاديش جي اڳوڻي وزيراعظم جي ڪيس ۾ ٻڌايل سزا تي تبصرو ڪندي ترجمان چيو ته اهو بنگلاديش جو اندروني معاملو آهي بنگلاديش جي عوام پنهنجي مسئلن کي پنهنجي جمهوري ۽ آئيني عمل موجب حل ڪرڻ جي مڪمل صلاحيت رکي ٿي

بقايا | 3 | وفاقي وزير اطلاعات

ترقي ڪري رهيو آهي حڪومت وقت سر ۽ موثر اطلاع جي لاءِ نشرياتي ادارن کي مضبوط بڻائي رهي آهي نئين نسل خاص طور تي جنريشن زي کي ميڊيا لٽريسي ۽ صحيح معلومات جي تعليم ڏيڻ وقت جي ضرورت آهي ڪالهه جمعي ڏينهن باڪو ۾ ڊي ايٽ ميڊيا فورم کي خطاب ۾ اطلاعات واري وفاقي وزير آذربائيجان جي حڪومت ۽ صدر الهام عليوف جي متحرڪ قيادت ۽ ويزن کي ساراهيندي چيو ته اڄ اسان خطي جي تعاون ۽ حصيداري عمل جي ان اهم ميڙ ۾ شريڪ آهيون هن چيو ته آذربائيجان ڊي ايٽ ۾ شامل ٿيڻ کانپوءِ ڀرپور توانائي سان پنهنجو ڪردار ادا ڪيو آهي اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته اها وقت جي اهم ضرورت آهي ته اسرندڙ ملڪن جي مثبت بيانيي کي دنيا آڏو پيش ڪيو وڃي ۽ پنهنجون ڪامياب ڪهاڻيون صحيح انداز ۾ دنيا تائين پهچايون وڃن هن زور ڏنو ته عالمي ميڊيا منظرنامو بي مثال تبديلي جي دور مان گذري رهيو آهي ۽ سياسي معاشي ماحولياتي ۽ انساني بحران هاڻي جديد ٽيڪنالاجي ۽ جديد مواصلاتي ذريعن جي ڪري اڳ کان ڪيترائي ڀيرا تيزي سان پکڙجي رهيو آهي هن چيو ته اسان روايتي پرنٽ ميڊيا کي اليڪٽرانڪ ميڊيا ۾ تبديل ٿيندي ڏٺو اهو هڪ مرحليوار ارتقا هئي جيڪا هڪ منظم ۽ ساختياتي عمل تحت وجود ۾ آئي هن چيو ته اليڪٽرانڪ ميڊيا کان ڊيجيٽل ميڊيا تائين ايندڙ بي ارتقا پنهنجي ئي ماحول ۾ پنهنجي ئي رفتار سان پاڻ ئي وجود ۾ آئي دنيا هن وقت ٻن قسم جي ماڻهن ۾ ورهائجي چڪي آهي. ڊيجيٽل اميگرنٽس ۽ ڊيجيٽل نيٽوز ۽ اها وچ هڪ خوبصورت حقيقت آهي چو ته ڊيجيٽل ميڊيا اڄ تيزترين مواصلاتي ذريعو بڻجي چڪو آهي هن چيو ته اسان کي هن فورم تي ڊيجيٽل نيٽوز ۽ ڊيجيٽل اميگرنٽس ٻنهي کي گڏ ڪٺي هلڻو پوندو هي فورم ان جي لاءِ آئيڊيل آهي هتي اسان نه رڳو گڏيل تعاون ڪري سگهون ٿا پر هڪ ضابط اخلاق پڻ جوڙي سگهون ٿا جنهن جي ذريعي اسان نوجوان نسل خاص طور تي جنريشن زي کي سوشل ميڊيا جي مثبت ۽ تعميري استعمال بابت تعليم ڏئي سگهون اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته پاڪستان ۾ ميڊيا جو منظرنامو انتهائي متحرڪ آهي، ملڪ ۾ 117 ملين انٽرنيٽ صارفين ۽ 79.9 ملين سوشل ميڊيا صارفين موجود آهن پاڪستان جي آبادي جو 68 سيڪڙو حصو اهي نوجوان آهن جيڪي 30 سالن کان گهٽ عمر جا آهن ۽ اهو ئي سبب آهي جو پاڪستان جو ميڊيا لينڊ اسڪيپ مثبت انداز ۾ تيزي سان تبديل ٿي رهيو آهي هن چيو ته ڀارت سان تازي ڇڪتاڻ دوران انفارميشن وار ۾ جاري هئي جنهن ۾ جنريشن زي اهم ڪردار ادا ڪيو صحيح معلومات وقت سر دنيا تائين پهچائي اها حصيداري ميڊيا هائوسن ڊيجيٽل پليٽ فارمز ۽ جنريشن زي جي وچ ۾ ڪاميابي سان سرانجام ڏني وئي جنهن جي نتيجي ۾ پاڪستان جي لاءِ موثر ۽ ڀرپور بيانيو سامهون آيو هن چيو ته اسان اهو به مشاهدو ڪيو ته غلط معلومات عوامي ذائر کي بگاڙي ٿي معاشرتي پولرائيزيشن کي وڌائي ڇڏي ٿي ۽ ادارن تي اعتماد کي ڪمزور ڪري ٿي انهي لاءِ ميڊيا ادارن جي وچ ۾ بهتر هم آهنگي اسان جي ترجيحن ۾ شامل آهي هن چيو ته اسان جو اسٽريٽجڪ ڪميونيڪيشن بحرانن جي دوران رابطڪاري جو طريقو ڪجهه بنيادي ٿنڀن تي قائم آهي جن ۾ اڳواٽ ۽ وقت سر معلومات جي فراهمي (ته جيئن حڪومتي ادارن جو پيغام وقت سر صحيح ۽ هم آهنگ انداز ۾ عوام تائين پهچي)، قومي ميڊيا پليٽ فارمز جي مضبوطي سرڪاري نشرياتي ادارن ۽ ڊيجيٽل پليٽ فارمز کي جديد ٽولز ۽ تربيت سان بااختيار بڻائڻ ۽ ميڊيا پروفيشنلز جي صلاحيتن ۾ اضافو (جنهن تحت صحافين کي اهي مهارتون فراهم ڪيون وڃن جيڪي بحرانن جي ذميوارانه ۽ اخلاقي رپورٽنگ جي لاءِ ضروري آهن) شامل آهن هن چيو ته گڏيل فيڪٽ چيڪنگ ميڪنزم غلط معلومات جي خلاف ٺوس حڪمت عملي ۽ شهرين کي صحيح معلومات جي فراهمي ۽ ميڊيا لٽريسي جي ذريعي شهرين کي ان قابل بڻائڻ ته اهي ڪوڙي معلومات کي موثر طريقي سان سڃاڻي سگهن اهي سمورا قدم پاڪستان جي ان عزم جي عڪاسي ڪن ٿا ته اسان هڪ مضبوط قابل اعتماد ۽ جمهوري قدرن تي ٻڌل اطلاعاتي ماحول قائم ڪرڻ چاهيون ٿا جيڪو معاشرتي هم آهنگي ۽ قومي استحڪام کي مضبوط بڻائي. هن چيو ته ڊي ايٽ فورم گڏيل قدمن جي لاءِ هڪ غيرمعمولي پليٽ فارم فراهم ڪري ٿو ۽ اسان جا ميمبر ملڪ گڏيل طور تي هم آهنگ حڪمت عملين ۽ گڏيل قدمن مان بي پناهه فائدو کڻي سگهن ٿا. وفاقي وزير چيو ته آذربائيجان جي حڪومت پاران ميڊيا ايڪسي لينس سينٽر قائم ڪرڻ جو قدم ساراهه جوڳو آهي ۽ اسان ان قدم ۾ مڪمل تعاون ڪنداسين هن چيو ته اسان جي تجويز آهي ته ميڊيا جي وزارتن ۽ ميڊيا پروفيشنلز تي ٻڌل هڪ گڏيل ورڪنگ گروپ قائم ڪيو وڃي جيڪو باقاعدگي سان ورچوئل وڊيو ڪانفرنسز ۽ ميٽنگز جي ذريعي رابطي ۾ رهن جنهن سان اسان کي هڪ ٻئي جا تجربا لاڳيتو شيئر ڪرڻ ۾ مدد ملندي هن چيو ته ڪرائسس رپورٽنگ، ڊيجيٽل فورينزڪس ۽ گمراهه ڪندڙ معلومات جي تدارڪ بابت گڏيل تربيتي پروگرام ۽ ورڪشاپس منعقد ڪرڻ پڻ ضروري آهي. هن تجويز ڏني ته ميڊيا تعاون جي لاءِ باڪو پڌرنامو جاري ڪيو وڃي جيڪو مستقبل جي روڊ ميپ جو تعين ڪري ۽ ان تي سمورن ميمبر ملڪن جو اتفاق هجي هن چيو ته تجويز ڪيل باڪو ڊيڪلريشن ڊي ايٽ ملڪن جي ميڊيا پروفيشنلز ۽ ميڊيا وزارتن جي لاءِ اڳتي وڌڻ جو رستو مقرر ڪري سگهي ٿو وفاقي وزير اها به تجويز ڏني ته ڊي ايٽ ميڊيا فورم جا سوشل ميڊيا هينڊلز قائم ڪيا وڃن جن جي ذريعي ميمبر ملڪ اقتصادي ترقي عوامي ڀلائي ۽ اسلامي دنيا بابت مثبت بيانيو پيش ڪري سگهن. هن چيو ته اهو پليٽ فارم اسلامو فوبيا ۽ دهشتگردي جي خلاف موثر ردعمل سان گڏ ترقي ۽ خوشحالي جي گڏيل بيانيي کي فروغ ڏيندو ۽ اسان وٽ ڪيترين ئي مثبت ڪهاڻيون موجود آهن جيڪي دنيا تائين پهچائي سگهجن ٿيون اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته وزيراعظم محمد شهباز شريف جو ايف بي آر ۾ سڌارن جو قدم دنيا جي لاءِ قابل تقليد آهي سڌاراجاتي عمل سان نه رڳو اسان جي آمدني ۾ اضافو ٿيو پر ادارن تي عوام جو اعتماد به بحال ٿيو آهي هن چيو ته اسان وٽ سڌارن اداراجاتي بهتري ۽ جديد ٽيڪنالاجي جي استعمال جهڙا تجربا موجود آهن جن کي ڊي ايٽ جو گڏيل سوشل ميڊيا پليٽ فارم موثر انداز ۾ دنيا تائين پهچائي سگهي ٿو اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته آن لائين انتهاپسندي ۽ نفرت انگيز مواد خطي ۾ معاشرتي هم آهنگي جي لاءِ وڏو خطرو آهي ان جي خلاف حصيداري وقت جي اهم ضرورت آهي هن چيو ته اسان گڏيل عوامي سفارتڪاري جي مهم پڻ شروع ڪري سگهون ٿا جنهن سان ڊي ايٽ ملڪن جي گڏيل بيانيي، امن، اقتصادي ترقي ۽ ثقافتي واڌويجهه کي اجاگر ڪري سگهجي اطلاعات واري وفاقي وزير سيڪريٽري جنرل کي سندس ڪامياب مدي، ڊي ايٽ ملڪن جي لاءِ خدمتن ۽ گذريل سال قاهره ۾ ڊي ايٽ سمٽ جي ڪامياب انعقاد تي خراج تحسين پيش ڪيو ۽ ان جي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو هن چيو ته هاڻي پاڪستان 2026ع ۾ سيڪريٽري جنرل جو عهدو سنڀاليندو اسان کي موجوده سيڪريٽري جنرل جي تجربن مان تمام گهڻو سکڻ جو موقعو مليو آهي هن ٽيڪنالاجي جي استعمال ۽ مصنوعي ذهانت جي ضابط اخلاق تي اتفاق جي ضرورت تي زور ڏيندي چيو ته ڪجهه پليٽ فارمز تي مصنوعي ذهانت سان تيار ڪيل وڊيو موجود هونديون آهن ان تي مخصوص نشان هوندو آهي ته هي اي آءِ سان تيار ڪئي وئي آهي اسان کي به اهڙي طرح جي نشاندهي جي ضرورت آهي ته جيئن صارفين اصل ۽ مصنوعي وڊيوز ۾ فرق ڪري سگهن هن چيو ته اهي قدم غلط معلومات ۽ گمراهه ڪندڙ مهم جو مقابلو ڪرڻ ۾ اسان جي مدد ڪندا وفاقي وزير چيو ته مختلف سوشل ميڊيا پليٽ فارمز تي فيڪٽ چيڪنگ جو نظام موجود آهي اسان اڪثر انهن وسيلي ئي صحيح معلومات جي تصديق ڪندا آهيون ۽ ڪوڙين خبرن جي نشاندهي ڪريون ٿا اڄ دنيا کي درپيش وڏي چئلينجز مان هڪ غلط معلومات ۽ گمراهه ڪندڙ مواد آهي. ورلڊ اڪنامڪ فورم موجب عالمي اڳواڻن ان کي موجوده دور جو سڀ کان وڏو چئلينج قرار ڏنو عالمي اڳواڻن ايٽمي جنگ يا موسمياتي تبديلي کي نه پر غلط معلومات کي سڀ کان وڏو خطرو قرار ڏنو جيڪو انتشار ۽ تباهي جو سبب بڻجي سگهي ٿو هن چيو ته بهتر تعاون ۽ ڊي ايٽ ميڊيا فورم جهڙن قدمن سان اسان رابطن کي مضبوط ڪري سگهون ٿا ۽ ميڊيا جي نظام کي وڌيڪ مضبوط بڻائي سگهون ٿا. اسٽريٽجڪ ڪميونيڪيشن رڳو حڪومتن جي ڳالهه ٻولهه ڪرڻ جو نالو نه آهي پر اهو معاشري ۾ بحرانن جي مقابلي ۽ گڏيل ردعمل جو پڻ ذريعو آهي وفاقي وزير چيو ته ذميوارانه صحافت، اخلاقيات تي ٻڌل رپورٽنگ ۽ صحيح معلومات جي فراهمي جي لاءِ اسان کي گڏجي ڪم ڪرڻ جي ضرورت آهي هن چيو ته مضبوط رابطن جي لاءِ پاڪستان سمورن ڊي ايٽ ملڪن سان تعاون وڌائڻ جي لاءِ تيار آهي ته جيئن اهڙو فريم ورڪ جوڙي سگهجي جيڪو امن اعتماد ۽ بحرانن کي منهن ڏيڻ جي صلاحيت کي بهتر بڻائي اسان کي گڏجي اهڙو معلوماتي ماحول قائم ڪرڻو آهي جتي سچ ڪوڙ تي غالب اچي، تعاون ورڇ کي شڪست ڏي ۽ رابطا ڪمزوري بدران طاقت جو ذريعو بڻجن وفاقي وزير آذربائيجان جي حڪومت، صدر الهام عليوف، آذربائيجان پريزيڊنشل ايڊمنسٽريشن ۾ پرڏيهي معاملن جي سربراهه حڪمت حاجيوف ۽ ڊي ايٽ سيڪريٽريٽ جا ٿورا مڃيندي چيو ته ڊي ايٽ ميڊيا فورم جي ذريعي ميمبر ملڪن جي وچ ۾ ميڊيا تعاون کي فروغ ملڻ اهڙو نظام جوڙڻ جي لاءِ پراميد آهيون جنهن سان ايندڙ نسل فائدو کڻن ماڻهو ان فورم کي ڏهاڪن ڪانپوءِ به اهڙي شروعات طور ياد ڪن جنهن ڊي ايٽ ملڪن جي عوام جي لاءِ امن ۽ خوشحالي جو بنياد رکيو هجي

بقايا | 4 | وزيراعظم

جي پهرين جائزه اجلاس ۾ ڪيو وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب اجلاس ۾ وفاقي وزيرن احسن اقبال، جام ڪمال خان، احد خان چيما، علي پرويز ملڪ، وزيراعظم جي صلاحڪار محمد علي، مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياني، خاص معاون هارون اختر ۽ ثاقب شيرازي جي قيادت ۾ صنعتي ورڪنگ گروپ ۾ شامل صنعتڪارن شرڪت ڪئي اجلاس ۾ صنعتي ترقي جي حوالي سان سفارشون پيش ڪيون ويون جن کي وزيراعظم ساراهيندي چيو ته ملڪي معاشي ترقي روزگار جي فراهمي ۽ آمدني ۾ اضافو صنعتي ترقي ڪانسواءِ ممڪن نه آهي، ڪاروبار ۾ آساني ۽ سيڙپڪاري ۾ اضافي جي لاءِ هر قدم حڪومت جي اولين ترجيح آهن ملڪي صنعتي ترقي جي لاءِ نجي شعبي جون تجويزون اهميت رکندڙ آهن وزيراعظم ڪاروباري برادري پاران صنعتي ترقي جي لاءِ تيزي سان تيار ڪيل تجويزن کي ساراهه جوڳو قرار ڏيندي چيو ته انهن تجويزن جو غور سان جائزو وٺڻ ڪانپوءِ عملدرآمد جي لاءِ حڪمت عملي تيار ڪئي ويندي وزيراعظم چيو ته پاڪستاني ڪاروباري برادري مشڪل وقت ۾ حڪومتي پاليسين جو ساٿ ڏنو ۽ ملڪ کي معاشي بحرانن مان ڪڍڻ ۾ مدد ڪئي الله جي فضل ۽ ڪرم سان ملڪ جو معاشي رخ بهتر ۽ ملڪ ترقي طرف گامزن آهي پر ملڪي ترقي جي لاءِ اسان کي وڌيڪ محنت ڪرڻي پوندي اجلاس کي پاڪستان جي صنعتي ترقي ۽ ملڪ ۾ سيڙپڪاري ۾ اضافي جي لاءِ پاليسي تجويزون پيش ڪيون ويون اجلاس ۾ ملڪي صنعتي جي چٽاڀيٽي ۾ اضافي جي لاءِ خطي جي ملڪن سان ڀيٽ پڻ پيش ڪئي وئي

علائقائي سلامتي جي احترام جو مطالبو ڪيو آهي هن ڏکڻ لبنان تي اسرائيلي حملن جي شدت تي پنهنجي ملڪ جي ڳڻتي جو به اظهار ڪيو ترجمان چيو ته اسان کي ڏکڻ لبنان ۾ اسرائيلي حملن جي شدت تي ڳڻتي آهي ۽ اسان اسرائيلي حملن تي پنهنجي ملڪ جي ڳڻتي جو به اظهار ڪيو آهي. ترجمان چيو ته اسان کي ڏکڻ لبنان ۾ اسرائيلي حملن جي شدت تي ڳڻتي آهي ۽ اسان اسرائيلي حملن جي مذمت ڪيون ٿا جن ۾ عام شهري ماريا ويندا آهن پاسڪل ڪونفارو وڌيڪ زور ڀريو ته 27 نومبر 2014ع تي طئي ٿيل جنگ بندي معاهدي جي حمايت ۾ فرانس جو موقف واضح آهي ۽ ان جي احترام جي ضرورت آهي

بقايا | 8 | آغاز

بلديات سيد ناصر حسين شاهه جي هدايت تي ايس بي سي اي سخت ڪارروائي ڪندي شهر ۾ غير قانوني تعميرات ۾ ملوث آفيسرن خلاف اعليٰ سطحي جاچ جو حڪم ڏئي ڇڏيو آهي سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي (ايس بي سي اي) جي ڊائريڪٽر جنرل مزمل حسين هاليپوٽو شهر ۾ تيزي سان وڌندڙ غير قانوني تعميرات جو سخت نوٽيس ورتو آهي ۽ اعليٰ سطحي جاچ جو حڪم ڏنو آهي ڊائريڪٽر ويجيلنس جي رپورٽ ملڻ کان بعد ڊائريڪٽر جنرل فوري ڪارروائي ڪئي ۽ ايڊيشنل ڊائريڪٽر جنرل (آپريشنز) کي انڪوائري آفيسر طور نامزد ڪيو هڪ سرڪاري خط موجب، ڊائريڪٽر جنرل واضح هدايتون جاري ڪيون آهن ته غير قانوني تعميرات ۾ ملوث عنصرن جي سڃاڻپ لاءِ هڪ شفاف، گڏيل ۽ فوري جاچ مڪمل ڪئي وڃي خط ۾ چيو ويو آهي ته ڊائريڪٽر ويجيلنس پاران فراهم ڪيل تفصيل انڪوائري سان گڏيل آهن جنهن جي روشني ۾ معاملي جي سمورين پرتن کي کولڻ جو حڪم ڏنو ويو آهي وڌيڪ لاڳاپيل آفيسرن کي هدايت ڪئي وئي آهي ته معاملي کي تمام سنجيدگي سان وٺن ۽ فوري قدم کڻن ۽ جلد کان جلد انڪوائري رپورٽ جمع ڪرائين ته جيئن ذميوارن خلاف سخت ڪاتيوار ڪارروائي ڪري سگهجي ڊائريڪٽر جنرل مزمل حسين هاليپوٽو هن موقعي تي واضح ڪيو ته ايس بي سي اي جي پاليسي غير قانوني تعميرات جي معاملي ۾ زيرو ٽالرنس آهي ۽ ان سلسلي ۾ ڪا به رعايت يا دير برداشت نه ڪئي ويندي

بقايا | 9 | شاهينه شير

منعقد ڪئي وئي ان موقعي تي صوبائي وزير شاهينه شير علي چيو ته ايجوڪيشن پروگرام هڪ بهتري قدم آهي جنهن تحت هر عمر جون عورتون پنهنجي تعليم ۽ مهارت کي وڌيڪ بهتر بڻائي سگهن ٿيون هن چيو ته وومين ڊولپمينٽ ڊپارٽمينٽ پاران اي ڪمپليڪس پروجيڪٽ شروع ڪيو پيو وڃي جنهن تحت عورتن کي گهر ويٺي مارڪيٽ تائين رسائي لاءِ خصوصي تربيت ڏني ويندي ۽ ان منصوبي جي ذريعي تربيت يافته عورتون پنهنجي تيار ڪيل مصنوعات سڌو سنئون وڪرو ڪري سگهنديون بلڪ بين الاقوامي مارڪيٽن تائين سڌي رسائي به ممڪن ٿي سگهندي تقريب کي خطاب ڪندي صوبائي وزير (ايس پي او) جي ڪردار ۽ عورتن جي ترقي واري کاتي جي ٽيم جي ڪاوشن کي ساراهيو

بقايا | 10 | منظوري

پريس ڪلب جي 639 ميمبرن لاءِ پلاٽن جي منظوري ڏئي ڇڏي، پريس ڪلب جي صدر فاضل جميلي، سيڪريٽري سهيل افضل خان ۽ گورننگ باڊي جي ميمبر پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو ۽ وڏي وزير جو شڪريو ادا ڪيو سنڌ ڪابينا پاران ڪراچي پريس ڪلب جي 639 ميمبرن لاءِ پلاٽن جي منظوري ۽ ايم ڊي اي ۾ ڊريش 80/20 جو مسئلو حل ڪرڻ جي فيصلي تي ڪراچي پريس ڪلب جي صدر فاضل جميلي، سيڪريٽري سهيل افضل خان ۽ گورننگ باڊي جي ميمبرن پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جو خصوصي شڪريو ادا ڪندي چيو آهي ته ان جي دلچسپي ۽ رهنمائي بنا اها اڳڀرائي ممڪن نه هئي

بقايا | 11 | هڪ زخمي

کي زور دار ٽڪر لڳايو جنهن جي نتيجي ۾ موٽر سائيڪل تي سوار عورت پل تان هيٺ ڪري پئي ۽ موقعي تي فوت ٿي وئي جڏهن ته ان سان گڏ موجود نوجوان سخت زخمي ٿي پيو فوت ٿيل عورت جي سڃاڻپ 30 سالن جي طوبيٰ جي نالي سان ڪئي وئي آهي، جڏهن ته زخمي شخص جي سڃاڻپ شعيب پٽ عبدالمجيد جي نالي سان ڪئي وئي آهي زخمين کي فوري طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي ۽ پوليس واقعي جي جاچ ڪري رهي آهي. نارٿ ناظم آباد بلاڪ ايف ڪوثر نيازي ڪالوني جي ويجهو حادثي ۾ 65 سالن عورت سڪينا زال لکمير فوت ٿي ٿي آهي. نيو ڪراچي جي علائقي ايوب ڳوٺ چوڪ جي ويجهو نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار 50 سالن جو رفيق ولد عمر فوت ٿي ويو

بقايا | 12 | آءِ جي سنڌ

ميڊيا سان ڳالهائيندي آءِ جي سنڌ چيو ته هي سنڌ جي پهرين ضلعي ڊرائيونگ لائسنس برانچ آهي جنهن سان نه رڳو بدين ضلعي جا شهري پر ويجهن ضلعن جا شهري به فائدو حاصل ڪندا. غلام نبي ميمڻ ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي جي ڪارڪردگي جي تعريف ڪندي چيو ته بدين ضلعي ۾ منشيات خلاف بهتر قدم کنيا ويا آهن ۽ اميد آهي ته مستقبل ۾ ان حوالي سان ڪارروائيون

ويندو هن چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي ملڪ جي ٻين صوبن جي ڀيٽ ۾ سنڌ ۾ بهترين بلدياتي نظام نافذ ڪيو آهي جتي بلدياتي نمائندا هر وقت ميدان ۾ موجود آهن ۽ عوام سان سڌي نموني رابطي ۾ آهن سعدير جاويد چيو ته سياسي جماعتن کي گهرجي ته الزامن بدران عوامي مفاد ۾ حڪومت جو ساٿ ڏين جيئن شهر ۽ صوبو وڌيڪ ترقي ڪري سگهي

بقايا | 17 | ٿيسز مڪمل

پي ايڇ ڊي ڪئي آهي هن هائير ايجوڪيشن ڪميشن جي گائيڊلائين تحت سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي مان پي ايڇ ڊي مڪمل ڪئي آسيه ثمرين سنڌ مدرسه يونيورسٽي جي سينيٽ هال ۾ پنهنجي ٿيسز "انٽيليجنٽ پريزنٽيشن اسڪيمس ته جيئن ڪيڪسچوئل ڊيٽا جو استعمال ڪندي انساني رويي جي نشاندهي ڪري سگهجي" جي عنوان تي فائنل ڊفينس پريزنٽيشن ڏني

بقايا | 18 | وفد جي ملاقات

(PIDCL) جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر وسيم حيات باجوه جي سربراهي ۾ هڪ اعليٰ سطحي وفد بلديه عظميٰ ڪراچي جي هيڊ آفيس ۾ اهم ملاقات ڪئي. وفد ۾ وفاقي حڪومت جي صوبو سنڌ لاءِ ترجمان راجا خليق زمان ۽ چيف انجنيئر شفيع چاچر پڻ شامل هئا. ان موقعي تي ميونسپل ڪمشنر ايس ايم افضل زيدي، فنانشل ايڊوائيزر ڪي ايم سي گلزار ابڙو ۽ ڊائريڪٽر ميڊيا ڪي ايم سي دانيال سيال پڻ اجلاس ۾ موجود هئا. وفد ميئر ڪراچي بئرسٽر مرتضيٰ وهاب کي يقين ڏياريو ته بلديه عظميٰ ڪراچي کي درپيش سڀني فني مسئلن، تڪنيڪي رڪاوٽن ۽ انفراسٽرڪچر سان لاڳاپيل شڪايتن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو ويندو ۽ هن سلسلي ۾ هر ممڪن سهڪار فراهم ڪيو ويندو.

بقايا | 19 | گورنر سنڌ

ٽيليويزن تعليم تفريح ۽ عالمي شعور جي واڌاري لاءِ هڪ تمام مؤثر ذريعو آهي هن چيو ته هن پليٽ فارم ذريعي پاڪستان جي پليٽ فارم ثقافت ۽ مثبت پهلوئن کي دنيا جي سامهون اجاگر ڪري سگهجي ٿو گورنر سنڌ زور ڏنو ته ميڊيا کي عالمي سطح تي پاڪستان جي امن پسند سڃاڻپ کي اجاگر ڪرڻ گهرجي ۽ فلسطين، ڪشمير ۽ موسمياتي تبديلي جهڙن اهم عالمي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي

بقايا | 20 | اعلان

ٿيو جنهن ۾ فيصلو ڪيو ويو ته 30 نومبر تي پيپلز پارٽي جو 58هون يوم تاسيس ڪورنگي اداڻي نمبر تي ملهايو ويندو اجلاس ۾ پيپلز پارٽي مليرجي جنرل سيڪريٽري امداد جوکيو سينيئر نائب صدر عديل اختر شيخ اطلاعات سيڪريٽري شاهجهان خان ڊپٽي ميئر ڪراچي سلمان عبدالله مراد، ايم اين اي آغا رفيع الله، وزيراعليٰ جي معاون خصوصي محمد سليم بلوچ، ايم پي اي محمود عالم جاموٽ سميت ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي ضلعي صدر ايم پي اي راجا عبدالرزاق بلوچ چيو ته پيپلز پارٽي جو يوم تاسيس وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهائيندي جنهن ۾ سڀئي ڪارڪن ڀرپور شرڪت ڪندا. هن هدايت ڪئي ته مليرجي ٽنهي ٽائونز جي چيئرمين، عهديدار ڪارڪنن ۽ بلدياتي نمائندن کي گهرجي ته مليرجي سڀني علائقن ۽ اهم شاهراهن تي يوم تاسيس جي حوالي سان بينا فليڪس ۽ اشتهاري مهم شروع ڪن. راجا رزاق بلوچ چيو ته پيپلز پارٽي جي يوم تاسيس جي موقعي تي ڪراچي جي هر گهٽي ۽ شهر ۾ "جيئي ڀٽو" جو نعرو ٻڌڻ ۾ ايندو.

بقايا | 21 | ڪيس جي ٻڌڻي

10 کان وڌيڪ گم ٿيل ماڻهن جي ڪيسن جي ٻڌڻي ٿي. عدالت کي ٻڌايو ويو ته مختلف علائقي مان ڇهن شهري بازياب ٿي اچي ويا آهن. بازياب ٿيندڙن ۾ ڪامران خان،شاهه زيب،محمد عالم شير ۽ فيصل اخلاق شامل آهن. ڪامران ۽ شاهزيب کي گارڊن مان بلوچستان منتقل ڪيو ويو هو. ٻئي جي بازيابي جي لاءِ ڏاڍ ٻنگ گهري رهيا هئا. جسٽس يوسف علي سعيد چيو ته جا رقم ڏيڻ کان پوءِ واپس آيا آهن. درخواستگذار جي وڪيل چيو ته سنڌ ۽ بلوچستان جي پوليس ملي ڪري اغواڪيو هو. گم ٿيل شهرين جو پتو ملي ويو ته مجبور ٿي حب جي ويجهو ڇڏي ويا. اسپيشل برانچ جو هڪ اهلڪار گرفتار ٿيو آهي. جڏهن ته شير عالم ۽ فيصل کي گلشن اقبال مان حراست ۾ ورتو ويو. 5ڏينهن کان پوءِ سپرهاءِ وي تي ڇڏي ويا. گم ٿيل ٻئي وپاري هئا

بقايا | 22 | اعلان

ملڪن جي مجموعي آبادي کان وڌيڪ آهي. هن چيو ته انهيءَ صورتحال کي نظر ۾ رکندي سنڌ حڪومت ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (SEF) ADLP جو فيز IIشروع ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي ته جيئن ٽيڪنالاجي جي مدد سان محروم ۽ آئوٽ آف اسڪول ٻارن تائين معياري تعليم پهچائي سگهجي. پروگرام جو پائلٽ [illegible] جون 2023 ۾ سڄي دنيا کي سيکاريندڙ اداري (TTWF) جي سهڪار سان شروع ڪيو ويو جنهن جي شاندار ڪارڪردگي سبب هاڻي ان کي وڌايو پيو وڃي. وڏي وزير ٻڌايو ته پاڪستان جي ڊي پي ۽ شرح خواندگي جي لحاظ کان ڏکڻ ايشيا ۾ چوٿين نمبر تي آهي جنهن سان ظاهر ٿئي ٿو ته تعليم ۾ جدت ۽ نون حلن جي سخت ضرورت آهي. ADLPجديد ڊجيٽل لرننگ ماڊل: اي ڊي ايل پي جنهن کي سنڌ حڪومت آگسٽ 2023 ۾ منظور ڪيو

اسڪول ۽ ڏورانهن علائقن جي ٻارن لاءِ ڊجيٽل ٽيڪنالاجي ذريعي تعليمي سهولتون فراهم ڪري ٿو.

بقايا | 23 | ملاقات

ليفينگ لي ڪري رهيا هئا ته جيئن صوبي ۾ اهم زرعي ۽ آبهوا لچڪ (climate-resilience) وارن قدمن تي ٿيندڙ ترقي جو جائزو وٺي سگهجي هي ملاقات جيڪا وزيراعليٰ هائوس ۾ ٿي ان ۾ پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ (P&D) جو وزير ۽ آبپاشي جام خان شورو، چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه، چيئرمين P&Dنجم شاهه، وڏي وزير جو سيڪريٽري رحيم شيخ، سيڪريٽري ايگريڪلچر زمان ناريجو سيڪريٽري آبپاشي ظريف کهيڙو ۽ ٻيا شامل هئا. FAOجي عملدارن ۾ ايشيا واٽر آفيسر وليد حسن ابوٽيل، سينيئر واٽر اينڊ لينڊ آفيسر ڊاڪٽر روبينا وهاج، FAOپاڪستان اِن-چارج جيمز رابرٽ اوڪوٽ ۽ ڪنٽري پروگرام هيڊ مس آمنه باجوه شامل هئا. بحث ۾ سنڌ اندر خوراڪ جي سلامتي ۽ موافقتي صلاحيت کي مضبوط ڪرڻ لاءِ جاري منصوبن تي رهيو

بقايا | 24 | ڳالهيون

گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي ملاقات ڪئي جنهن ۾ خيبرپختونخواهه سان لاڳاپيل معاملن ۽ ملڪ جي مجموعي سياسي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران ڪالهه جمعي ڏينهن جاري بيان موجب ملاقات ۾ ڪشمير ۽ گلگت بلتستان ۽ سرحدي معاملن وارو وفاقي انجنيئر امير مقام ۽ پبلڪ افيئرز يونٽ وارو وفاقي وزير راڻا مبشر اقبال پڻ موجود هئا.

بقايا | 25 | 18لاپتا

ماڻهو فوت ٿي ويا جڏهن ته 18 اڃان تائين گم آهن پرڏيهي ميڊيا موجب ضلعي پاندا نارونم جي ڳوٺ پاندا نارونم ۾ طوفاني برساتن ۽ لينڊ سلائيڊنگ سبب 10 ماڻهو فوت ٿي ويا حادثي ۾ 48 گهرن مڪمل طور تي تباهه ٿي ويا جڏهن ته 195 کي نقصان پهتو حادثي ڪانپوءِ 934 رهواسين کي عارضي پناهگاهن ۾ منتقل ڪيو ويو.

بقايا | 26 | شرجيل ميمڻ

ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ کاتي جو سيڪريٽري اسد ضامن ۽ ٽرانس ڪراچي جو سي اي او فواد غفار سومرو به موجود هئا. سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ ڪراچي آمد تي معزز مهمانن جي آجيان ڪئي ملاقات دوران ايشيائي ترقياتي بينڪ جي وفد کي ريڊ لائن بي آر ٽي جي موجوده مرحلن، تعميراتي رفتار ۽ ٽيڪنيڪي معاملن تي تفصيل سان بريفنگ ڏني وئي. ان موقعي تي ڳالهائيندي سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته ڪراچي ۾ جاري ٽرانسپورٽ رٿائن خاص طور تي ريڊ لائن بي آر ٽي کي سرڪاري سطح تي مثالي رٿا بڻائڻ لاءِ سنڌ سرڪار پوري ڪوشش ڪري رهي آهي.

بقايا | 27 | رپورٽ طلب

جسٽس حسن رضوي ۽ جسٽس ڪي ڪي آغا تي ٻڌل ٻه رڪني بينچ جمعي ڏينهن ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي. عدالت ريمارڪس ڏنا ته ريلوي زمينن تي قبضي ۽ حد دخلين کي روڪڻ وارو ڪير آهي يا نه؟ ريلوي جي زمين قوم جي امانت آهي پاڪستان ٺهڻ وقت ڪيترين ريلون هلنديون هيون اڄ ريل گاڏين ۽ پٽڙين جو انگ اڌ رهجي ويو آهي. ريلوي جا بهترين ڪلب ۽ اسپتالون ختم ٿي ويون زمينن تي ڪچيون آباديون انڊسٽري ۽ ڳوٺ ٺهجي چڪا آهن عدالت ريلوي جي وڪيل کان پڇاڻو ڪيو ته ريلوي جي زمين کي استعمال ۾ آڻڻ جو ڪو منصوبو موجود آهي يا نه ۽ جيڪڏهن سموري زمين واپس ملي وڃي ته ريلوي ان جو ڇا ڪندي

بقايا | 28 | ڪارڪن شهيد

پوليس جي ترجمان موجب گذريل ڏينهن بنون جي علائقي هويد ۾ دهشتگردن امن ڪميٽي جي آفيس تي حملو ڪيو جنهن دوران فائرنگ ڪئي وئي جنهن جي نتيجي ۾ 7 ڪارڪن فوت ۽ هڪ زخمي ٿي پيو پوليس موجب حملي جي جاچ شروع ڪئي وئي آهي.

بقايا | 29 | منظوري

مادي جي وڪري جي منظوري ڏئي ڇڏي آهي جن جي مجموعي ماليت 9 ڪروڙ 30 لک ڊالرز آهي پرڏيهي ميڊيا موجب آمريڪي دفاعي ساز ۽ سامان جي اها خريداري آمريڪا جي فارن ملٽري سيلز پروگرام تحت ڀارت جي پهرين ڊيل آهي جيڪا هلندڙ سال آگسٽ ۾ ٻنهي ملڪن جي ڇڪتاڻ وارن لاڳاپن کانپوءِ ٿي آهي

بقايا | 30 | زخمي

ليڪيج سبب ڌماڪي ڪانپوءِ باهه ڀڙڪي اٿي ڌماڪي سان ڪيميڪل فيڪٽري سميت ڀرپاسي جي گهرن جون ڇتيون ڊهي پيون. حادثي ۾ 19 ماڻهو فوت ۽ 7 زخمي ٿي پيا ريسڪيو عملدارن ٻڌايو ته فيصل آباد ڪنٽرول روم کي صبح 5 لڳي 28 منٽن تي ايمرجنسي ڪال آئي ته ملڪ پور ۾ شهاب ٽائون ڪبڙي اسٽيڊيم گرائونڊ ويجهو فيڪٽري ۾ گئس ليڪيج سبب ڌماڪو ٿيو آهي جنهن جي نتيجي ۾ گهرن جون ڇتيون ڊهي پيون آهن اطلاع ملندي ئي ريسڪيو 1122، پوليس، مقامي انتظاميه جا عملدار واقعي واري هنڌ پهچي ويا. ريسڪيو جي امدادي ٽيمن موقعي تي پهچي امدادي سرگرميون شروع ڪري ڇڏيون ريسڪيو جي اربن سرچ اينڊ ريسڪيو ٽيمن جديد مشينري ۽ اوزارن جي مدد سان تيزي سان ڪارروائي ڪندي 21

بقايا | 31 | شڪار

ڊسٽرو پهچي ويو آهي. شو ۾ مختلف ملڪن جا جهاز پيش ڪيا ويا. شو ۾ فضائي ڪرتب ڏيکاريندي ڀارت جو جهاز ڪري تباهه ٿي ويو جهاز کي حادثو آخري ڏينهن پيش آيو جنهن بعد فوري طور ريسڪيو آپريشن ڪيو ويو.

بقايا | 32 | منعقد

پڏينهن جي حوالي سان تقريب منعقد ڪئي وئي تقريب ۾ ساموندي پٽي جي ماهيگيرن ۽ سماجي اڳواڻن وڏي انگ شرڪت ڪئي تقريب جي صدارت پاڪستان فشر فوڪ فورم جي چيئرمين سيد مهراڻ علي شاهه ڪئي ريوا ويلفيئر فائونڊيشن جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر مصطفيٰ سائنس چيف ڪنسلٽنٽ عاصم شيخ ۽ سماجي اڳواڻ شير علي ڪٽي جڏهن ته پي ايف ايف جا چيئرمين عاصم شيخ سينيئر وائيس چيئرپرسن ياسمين شاهه ۽ ٻيا پڻ شريڪ ٿيا. تقريب کي خطاب ڪندي ماهيگير اڳواڻن چيو ته ساموندي حدن جي پڇڪڙي جي نالي تي ماهيگيرن جون گرفتاريون جبري بي دخلي، استحصال ۽ روزگار جا محدود موقعا ماهيگير برادري لاءِ ڳڻتي جوڳا مسئلا بڻجي چڪا آهن تقريب دوران مطالبا ڪيا ويا ته بيگناهه پاڪستاني ماهيگيرن جي ڀارتي جيلن مان فوري آزادي لاءِ مؤثر سفارتي قدم کنيا وڃن. فشر ورمن لاءِ هيلٿ ڪارڊ جاري ڪيا وڃن

بقايا | 33 | مبارڪباد پيش

مبارڪباد ڏني ۽ ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ جي عزم جو اظهار ڪيو. تقريب ۾ پاڪستان ۽ انڊونيشيا جي وچ ۾ ڊگهي عرصي کان قائم ۽ مضبوط سفارتي لاڳاپن تي ٻڌل هڪ خاص دستاويزي فلم ڏيکاري وئي، جنهن کي شرڪت ڪندڙن تمام گهڻو ساراهيو.

بقايا | 34 | مبارڪباد

دهشتگردن جو جلدي خاتمو امن جي فتح آهي ۽ هو سيڪيورٽي فورسز جي شاندار ڪاميابين کي سلام پيش ڪن ٿا هن وڌيڪ چيو ته پاڪستاني فورسز جون دليري ڀريون ڪارروايون ملڪ ۾ امن جو مضبوط ثبوت آهن

بقايا | 35 | ڌمڪيون

جي ڌمڪيون ڏنيون ويون تفصيل موجب ڪراچي ۾ ڀتا خوري جا واقعا وڌي رهيا آهن آرام باغ ۽ شاهه لطيف ٽائون ۾ ريسٽورنٽ ۽ ڪيٽرنگ سينٽر مالڪن کي بين الاقوامي نمبرن تان ڀتا خوري جون ڪالون مليون جن ۾ وڏي پيماني تي رقم جو مطالبو ڪيو ويو ۽ انهن کي قتل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏنيون ويون آرام باغ پوليس ٿاڻي ۾ ريسٽورنٽ مالڪ کان 20 لک رپين جي ڀتا خوري جو ڪيس داخل ڪيو ويو متاثر شهري چيو ته ڪيس هڪ بين الاقوامي نمبر تان ڪال آئي ۽ ڪال ڪندڙ چيو ته "اسان سڀ ڄاڻون ٿا، جيڪڏهن توهان پئسا نه ڏنا ته اسان توهان کي اغوا ڪنداسين بعد ۾ ڀتا خوري جي رقم 20 لک رپين کان گهٽائي 30 لک رپيا ڪئي وئي

بقايا | 36 | اجلاس

گيمز 2025 جي حوالي سان سڀني اسٽيڪ هولڊرز جو هڪ اهم اجلاس هڪ مقامي هوٽل ۾ منعقد ٿيو جنهن جي صدارت رانديون واري وزير ۽ سنڌ اولمپڪ ايسوسيئيشن جي صدر سردار محمد بخش مهر آن لائن ڪئي اجلاس ۾ رانديون واري سيڪريٽري منور علي مهيسر ڊائريڪٽر اسد اسحاق پاڪستان اولمپڪ ايسوسيئيشن جي سيڪريٽري خالد محمود، سنڌ اولمپڪ سيڪريٽري احمد علي راجپوت، اصغر بلوچ، خالد رحماني ۽ مختلف رانديون جي تنظيمن جي نمائندن شرڪت ڪئي ڪمشنر ڪراچي ڊي آءِ جي ٽريفڪ پير محمد شاهه فوج رينجرز ايس ايس يو واپڊا ۽ ٻين ادارن جي آفيسرن پڻ شرڪت ڪئي اجلاس ۾ 35 هين نيشنل گيمز ڪراچي جي تيارين، سيڪيورٽي صورتحال ۽ انتظامي معاملن جو تفصيلي جائزو ورتو ويو

بقايا | 37 | الزام

کي اسڪول اچڻ جو حق ناهي ڪين زوري اسڪول مان ڌڪا ڏئي ڪڍيو ويو آهي. شاگرديائي جون صحافين اڳيان ڏانهون مظاهرين ۾ ننڍڙي رشيدا روشني آڪاشي چانڊيو نويتا ڪويتا ٻين احتجاج ڪندي ٻڌايو آهي گورنمينٽ گرلس هاءِ اسڪول ميرپور ساڪرو جي هيڊ مس اسڪول کي اسڪول مان ڌڪا ڏئي ٻاهر ڪڍي ڇڏيو آهي

بقايا | 38 | ڪميٽي قائم

سيد سردار شاهه پاران گرلس هاءِ اسڪول ميرپور ساڪرو جي انچارج هيڊ ماسترياڻي گل ناز گل جوکيو طرفان اقليتي برادري جي شاگردياڻين تي ڪين مسلمان ٿيڻ لاءِ زور ڀرڻ واري معاملي جو نوٽيس وٺڻ بعد سينيئر استادن ۽ تعليمي آفيسرن تي مشتمل 5 رڪني انڪوائري ڪميٽي قائم انڪوائري مڪمل ٿيڻ تائين الزام هيٺ آيل انچارج هيڊ ماسترياڻي گلناز جوکيو کان عارضي چارج ڇڏرائي وئي

بقايا | 39 | عمره سمون

مرڪزي صدر عمره سمون مرڪزي جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر ماروي سنڌو مرڪزي اڳواڻ بختاور ملاح ۽ مرويت هاليپوٽو پنهنجي گڏيل پريس بيان ۾ چيو آهي ته گورنمينٽ گرلس هاءِ اسڪول ميرپور ساڪرو جي هيڊ ماسترياڻي طرفان هندو نياڻين کي جبري مذهب مٽائڻ لاءِ هراسان ڪرڻ هڪ انتهائي شرمناڪ عورت دشمني تعليم دشمني ۽ مذهبي انتهاپسندي کي هٿي ڏيڻ وارو عمل آهي. قانون ۽ آئين جي

INVITATION TO E-BID

THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through **SAP-Ariba Discovery** for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

S. #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-SYS-60-3336-303807291-2025	POST IMPLEMENTATION REVIEW OF SAP	09.12.2025 AT 1030 HRS
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-DO-303809755-2025	AIR DRILLING SERVICES	09.12.2025 AT 1030 HRS
3.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PNP-60-3338-303821807-2025	C-TYPE INSPECTION OF ALTERNATOR COUPLED WITH EGT-1	11. 12.2025 AT 1030 HRS
4.	OGDCL-SCM-FA-CB-DS-302853318-2025	XANTHAN GUM	24.12.2025 AT 1100 HRS

EXTENSION NOTICE

BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice(s) published in newspapers on **25.10.2025**, it is notified that the bid submission/opening date of the following case is extended as follows:

S. #	TENDER NO.	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-DF-301040419-2025	HIRING OF MUD ENGINEERING SERVICES ALONG WITH MUD CHEMICALS	03.12.2025 AT 1030 HRS

3. Bidders who have already submitted/ sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) website at **www.ppra.org.pk**.
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **discovery.ariba.com/profile/AN01562899621**. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
7. OGDC reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDC Headquarters, Plot No. 03, Jinnah Avenue, Blue Area, Islamabad, Pakistan.
Tel: +92 (51) 920023540/3795

ogdcl.com

ogdc the energy

No.302/31

گورنمينٽ آف سنڌ

ريجنل ڊائريڪٽوريٽ ڪاليجز شهيد بينظير آباد ايٽ نوابشاهه

فون ۽ فيڪس نمبر: 0244_360574 اي ميل: rdcsba2016@gmail.com

NO.RDCSBA/INSP/_183/2025_26 Dated:01_11_2025

اشتهار

شهيد بينظير آباد ريجن (ضلعي شهيد بينظير آباد، سانگهڙ ۽ نوشهروفيروز) جي مستقل رهائشين کان هيٺين عهدن لاءِ درخواستون طلب ڪيون ويون آهن. درخواستون، گهربل قابليت، تجربي ۽ ٻين شرطن سان گڏ، هن اشتهار جي اشاعت جي پندرهن (15) ڏينهن اندر جمع ڪرائڻ گهرجن.

سيريل نمبر	عهدي جو نالو	بي پي ايس	عهدن جو تعداد	عمر جي حد: گهٽ ۾ گهٽ	عمر جي حد: وڌ ۾ وڌ	تعليمي قابليت، تجربو ۽ ٻيون شرطون
01	ڪمپيوٽر آپريٽر	12	21	21	28	i. هائير ايجوڪيشن ڪميشن (HEC)پاران تسليم ٿيل ڪنهن به يونيورسٽي مان ڪمپيوٽر ۾ گهٽ ۾ گهٽ سيڪنڊ ڊويزن (يا برابر) ۾ گريجوئيٽ.
02	جونيئر ڪلرڪ	11	11	21	28	i. هائير ايجوڪيشن ڪميشن (HEC)پاران تسليم ٿيل ڪنهن به يونيورسٽي مان گهٽ ۾ گهٽ سيڪنڊ ڊويزن ۾ گريجوئيٽ. ii. سنڌ بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن / ٽريڊ ٽيسٽنگ بورڊ پاران تسليم ٿيل ڪنهن اداري مان ايم ايس آفيس ۾ ڇهن (06) مهينن جو سرٽيفڪيٽ ڪورس
03	ڪيٽلاگر	11	08	21	28	i. لائبريري سائنس ۾ بيچلر B5 / لائبريري سائنس) يا لائبريري ۽ انفارميشن سائنس ۾ ايسوسيئيٽ ڊگري (AD-LIS) يا ڊپلوما (لائبريري سائنس) ۽ سرڪاري اختياري کاتي پاران تسليم ٿيل اداري مان ايم ايس آفيس ۾ سرٽيفڪيٽ هجڻ.

هدايتون/شرط ۽ ضابطا:

1. اميدوار جيڪي هيٺ ڏنل شرطن تي پورا لهن ٿا، اهي سنڌ حڪومت جي جاب پورٽل https://sjp.gos.pk ذريعي ڄاڻايل عهدن لاءِ درخواست ڏئي سگهن ٿا.
2. اميدوارن کي سکر آئي بي اي ٽيسٽنگ سروسز (ايس ٽي ايس) پاران منعقد ڪيل گريجوئيشن ڪيٽيگري لاءِ جنرل اسڪريننگ ٽيسٽ ۾ گهٽ ۾ گهٽ 40 سيڪڙو مارڪون حاصل ڪرڻ گهرجن ۽ انهن عهدن تي مقرري لاءِ گهربل ايس ٽي ايس پاران جاري ڪيل سرٽيفڪيٽ هجڻ گهرجي.
3. اميدوارن جي عمر جو حساب سنڌ سول سروسز (عمر جي حد ۾ رعايت) ضابطن، 2024، ضابطي 7 جي مطابق ڪيو ويندو، درخواست جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ تي. بهرحال عمر جي حد ۾ 5 سالن جي رعايت ڏني ويندي. سروسز، جنرل ايڊمنسٽريشن ۽ ڪوآرڊينيشن ڊپارٽمينٽ جو نوٽيفڪيشن نمبر SOII(SGA&CD)564/2011 (حصو-II) تاريخ 06.03.2025.
4. شروعاتي مقررين لاءِ رکيل ڪوٽا سنڌ حڪومت جي ضابطن/پاليسين مطابق لاڳو ڪئي ويندي.
5. 15% عورتن، 5% اقليتن ۽ 5% معذورن جو نڪرندڙ ڪوٽا قاعدي/پاليسي مطابق برقرار رکيو ويندو.
6. اميدوار جيڪي اڳ ۾ ئي سرڪاري نوڪري ۾ آهن، انهن کي درخواست جمع ڪرائڻ کان اڳ پنهنجي لاڳاپيل کاتن کان اين او سي (ڪو اعتراض نه ڪرڻ جو سرٽيفڪيٽ) حاصل ڪرڻ گهرجي ۽ انٽرويو دوران چونڊ ڪميٽي کي اصل اين او سي پيش ڪرڻ گهرجي.
7. مقررين سنڌ حڪومت جي 26.04.2023 جي پاليسي ۽ سنڌ سول سرونٽس ايڪٽ، 1973 جي ترميم ٿيل ضابطن مطابق ڪيون وينديون.
8. اميدوارن کي صلاح ڏني وئي آهي ته اهي انٽرويو لاءِ چونڊ ڪميٽي جي سامهون پنهنجن اصل دستاويزن سان گڏ حاضر ٿين. انٽرويو شيڊيول جاب پورٽل تي اپ لوڊ ڪيو ويندو.
9. انٽرويو لاءِ ڪو به ٽي اي/ڊي اي قابل قبول نه هوندو.

(پروفيسر محمد سليمان سيال)
ريجنل ڊائريڪٽر ڪاليجز
شهيد بينظير آباد ريجن

INF-KRY.NO.3905/2025

i WORK FOR SINDH JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT
www.iwork4sindh.com

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

بدعنواني، حڪمراني ۽ معيشت ۾ ترقيءَ جو توازن
صفحو 4

ڊاڪٽر رشيد احمد خان
سلامتي ڪائونسل غزه ۾ امن قائم ڪري سگهي ٿي؟
صفحو 4

سياسي پارٽين جي وچ ۾ ڇڪتاڻ وارو تاجي پيٽو
اعجاز ممتائي
صفحو 4

مير قائم خان ٽالپر
معاشري جي ترقيءَ لاءِ نوجوانن ڪي نظرياتي ٽي اڳيان وڌڻو پوندو!
صفحو 4

خضدار مان اغوا ٿيل سيتارجا واسي 6 مزدور مهينو گذرڻ باوجود بازياب نه ٿي سگهيا

بلوچستان ۽ سنڌ حڪومت سميت ڪنهن به عوامي نمائندي مزدورن جي سار نه لڌي، وارث سخت پريشان، ڪيترن ئي گهرن جو گذرڻ سفر بند

متاثر بڪرن ڪاڻ ئي مجبور، واقعي سبب علائقي ۾ سوڳوار واري صورتحال، چانڊيا، مزدور بلوچ ويڙهاڪ تنظيم وٽ يرغمال بڻيل

شهيد آباد، محمد صادق ڪيهر ۽ گوٺ مونديل ڪيهر گوٺن جا 6 ڄڻا بلوچ ڪمپني ۾ خضدار ۾ هڪ روڊ جي تعمير ڪري رهيا هئا، سماجي اڳواڻ

سمورا مغوي پورهيت آهن ۽ سندن مزدوري تي گهرن جي چلهه ٻرندي آهي جنهن ڪري انهن جا خاندان سخت پريشان آهن

سيتارجا: هڪ مهيني کان وڌيڪ عرصو گذرڻ باوجود اغوا ٿيل سيتارجا واسي مزدور بازياب نه ٿي سگهيا

27 ترميم نامنظور، ايس يو پي ۽ سنڌ ايڪشن ڪميٽي پاران مٺياري ۾ مظاهرو

مظاهرين پاران 27 آئيني ترميم ۽ پيپلزپارٽي خلاف شديد نعريبازي ڪئي وئي

27 آئيني ترميم ۾ سمورا اختيار اسٽيبلشمينٽ حوالي ڪيا ويا آهن، ارشد آخوند

مٽياري (ن ع) 27 آئيني ترميم نامنظور، ايس يو پي ۽ سنڌ ايڪشن ڪميٽي ضلع مٽياري جو مظاهرو 27 ترميم ۽ پيپلزپارٽي خلاف شديد نعريبازي ڪئي وئي. سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ضلع مٽياري ۽ سنڌ ايڪشن ڪميٽي پاران ايس يو پي اڳواڻ ارشد رسول آخوند ۽ دوست علي شيخ جسقم ضلع مٽياري جي صدر ذوالفقار ڏيگو، شهزاد سنڌي، صدام ڪوسو، وڪيل ...

مٽياري: مظاهرين پاران 27 آئيني ترميم ۽ پيپلزپارٽي خلاف شديد نعريبازي ڪئي وئي

ٽائون ڪميٽي پٿورو ۾ انتظامي بحران شدت اختيار ڪري ويو، ملازمن پاران ڪم ڇڏ هڙتال، مظاهرو

ٻن مهينن کان ٽائون آفيسر مقرر نه ٿيڻ ۽ پگهارون نه ٿيڻ خلاف ٽائون ملازمن ڪم ڇڏ هڙتال ڪري

ملازمن جون پگهارون ٻن مهينن کان بند پيل آهن، ملازم فاقاڪشي واري زندگي گذارڻ تي مجبور آهن، مسلسل سراپا احتجاج آهن، اڳواڻ

هفتي اندر ٽائون آفيسر مقرر ڪري اسان جون پگهارون نه ڪيون وييون ته اسان ڊي سي آفيس عمرڪوٽ اڳيان ڌرڻو هڻي وينداسين

پٿورو: ٽائون ڪميٽي پٿورو ۾ انتظامي بحران شدت اختيار ڪري ويو، ملازمن پاران ڪم ڇڏ هڙتال، مظاهرو

ماتلي ۾ پٽ تي حملي جي جوابدار گرفتار نه ٿيڻ خلاف هيلٿ ورڪر پاران احتجاج

... جي گرفتاري جي گهر ڪئي پنهنجي خالد پٽ سان گڏ پريس ڪلب پهچي ڏانهين ته معمولي ڳالهه تان جوابدارن گهر ۾ داخل ٿي ڪيس ۽ پٽ شيراز تي حملو ڪري سخت تشدد جو نشانو بڻائي زخمي ڪري وڌو. هن چيو ته ٿاڻي تي فرياد لڳائڻ تي پوليس هڪ جوابدار کي نه گرفتار ڪرڻ کان پوءِ آزاد ڪري ڇڏيو جنهن بعد بيهر هو ڪين ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن. گلشن پاران جوابدارن جي گرفتاري ۽ تحفظ جي گهر ڪئي.

سنڌ ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي 27هين آئيني ترميم خلاف سيوهڻ ۾ ڌرڻو

سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران ڪارو ڏينهن ملهائيندي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي وئي

27هين آئيني ترميم آئي عدالتن سان ناانصافي ڪئي ڪئي وئي آهي: نواز علي رند

سيوهڻ (ن ع) سنڌ ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي 27هين آئيني ترميم خلاف سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران سيوهڻ ۾ ڪاله ڪارو ڏينهن ملهائيندي وڏي انگ ۾ ڪارڪنن تعلقا صدر نواز علي رند جي اڳواڻي ۾ ايس يو پي آفيس کان ٽماٽر چوڪ تائين پهچي نيشنل پريس ڪلب آڏو ڌرڻو هڻي سخت نعريبازي ڪئي وئي. ان موقعي تي نواز علي رند، آزاد غفور نوحاڻي، عبدالحڪيم ٻوڙي، تاج محمد پنهيار ۽ ٻين احتجاجي ريلي کي خطاب ڪندي چيو ته ملڪ اندر 27هين آئيني ترميم آئي عدالتن سان ناانصافي ڪئي ڪئي وئي آهي ...

سيوهڻ: سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران ڪارو ڏينهن ملهائيندي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي وئي

ملي ڪلوئي روڊ تي ڊمپر ۽ ڪار ۾ خطرناڪ حادثو، نوجوان موقعي تي ئي فوت ٿي ويو

نگرپارڪر واسي ڪار ڊرائيور اجمل سنگهه ٺڪر ۽ هڪ مسافر ڇيلهار واسي نوجوان ڇهنو ميگهواڙ موقعي تي ئي فوت ٿي ويا

ملي ڪلوئي روڊ تي ڳوٺ هيلاريو ڀير پرسان ڊمپر ۽ ڪار ۾ خطرناڪ حادثو پيش اچڻ سبب هڪ شخص زخمي پڻ ٿيو

فوتين ڪار ڊرائيور اجمل سنگهه ٺڪر ۽ ڇهنو ميگهواڙ جا لاش سول اسپتال مٺي آندا ويا جتان ڪان وارثن حوالي ڪيا ويا

باڊهه: چانڊيا برادري جي جهيڙي ۾ ملوث ويل ۽ زخمي جا فوٽو

باڊهه پرسان چانڊيا برادري ۾ جهيڙو، هڪ ڄڻو فوت ۽ هڪ زخمي

ڳوٺ گلشير چانڊيو ۾ چانڊيا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو

گوليون لڳڻ سبب 38 سالا عجيب چانڊيو ٿڏي تي مارجي ويو

گوليون لڳڻ سبب سندس پاءُ 40 سالا محبت چانڊيو زخمي ٿي پيو

باڊهه (ن ع) باڊهه پرسان سيهڙ ٿاڻي جي حد ۾ چانڊيا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙي، گوليون لڳڻ جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو فوت ۽ هڪ زخمي ٿي پيو ...

ڏوڪري اسپتال مان 8 ڏينهن اڳ اغوا ٿي ويل افسانا شيخ جو پتو نه پيو، وارادات جي جاچ نه ٿي

نياڻي کي زمين ڳهي وئي يا آسمان، اسپتال انتظاميه، پوليس وارثن سان سهڪار بجاءِ هٽ هٺ رکي خاموش ويهي رهي

اسپتال اندر لڳل سي سي ٽي وي ڪئميرائن فوٽيجز بابت اسپتال انتظاميه جاچ ۾ وارثن سان مدد ڪرڻ کان لنوائڻ لڳي

اسپتال انتظاميه ۽ پوليس اغوا ۾ وارثن سان سهڪار ڪري نياڻي واپس ڪرائي وڃي، ٻي صورت ۾ ڊي آئي جي روڊ تي ڌرڻو هڻنداسين، سماجي اڳواڻ

ڏوڪري (ن ع) ڪامريڊ حيدر بخش جتوئي تعلقه اسپتال مان مبينا طور اغوا ٿي ويل 12 سالن جي نياڻي افسانا شيخ هفتو گذرڻ باوجود سندس خبر پئجي نه سگهي ...

ڏوڪري: اسپتال مان 8 ڏينهن اڳ اغوا ٿي ويل افسانا شيخ جو پتو نه پيو

سچل سرمت هال ڊي سي آفيس خيرپور ۾ سرٽيفڪيٽ ڏيڻ واري تقريب

ڳوٺ سينگار فائونڊيشن، يورپي يونين پاڪستان پارٽي ايليويشن فنڊ تقريب منعقد ڪئي

گراسپ منصوبو ڪاميابي سان پورو ٿيو، هي سڀني جي ڪاميابي آهي، فياض راهوجو

خيرپور (ن ع) ڳوٺ سينگار فائونڊيشن (GSF) پاران يورپي يونين پاڪستان پارٽي ايليويشن فنڊ (PPAF) انٽرنيشنل ٽريڊ سينٽر (ITC) جي گڏيل سهڪار سان هلندڙ منصوبي گراسپ تحت ڪامياب نندن ۽ وڏن ڪاروبارين کي مائل اسٽون ڪمپليشن (پروجيڪٽ ڪمپليٽ) سرٽيفڪيٽ ڏيڻ واري تقريب سچل سرمت هال ڊي سي آفيس خيرپور ۾ ٿي گذري ...

انجمن تاجران خيرپور جي هنگامي ميٽنگ، شهر جي اشوز ۽ ڪراين تي تفصيلي غور

خيرپور (ن ع) انجمن تاجران خيرپور جي صدر عاشق حسين عباسي نائب صدر نصيرڏيٿو سان خيرپور ميونسپل ڪميٽي جي چيئرمين ڊاڪٽر يارمحمد ڦليوٽو جنرل ڪائونسلر ميونسپل ڪميٽي عملي ساز هنگامي بنيادن تي ميٽنگ ٿي گذري ...

مسو پرڳڙي شهر ۾ اعلانيل سان گڏ اڻ اعلانيل لوڊشيڊنگ

اڻ اعلانيل بجلي بندش شهرين جي روزمره زندگي متاثر ڪري ڇڏي

بجلي تي هلندڙ ويلڊنگ، مشينري، مارڪيٽون ۽ دڪان سخت متاثر

مسو پرڳڙي (ن ع) سيارو ايندي مسو پرڳڙي شهر ۾ اعلانيل سان گڏ اڻ اعلانيل لوڊشيڊنگ ۽ غيرمعمولي واڌ ٿيڻ ڪري شهري سخت پريشاني جو شڪار ٿي ويا آهن ...

مسو پرڳڙي: اڻ اعلانيل بجلي بندش شهرين جي روزمره زندگي متاثر ڪري ڇڏي

ٺٺون ڳوٺ پرسان پاڻيءَ پاران چاچي ۽ پوليس جي زيادتي خلاف احتجاجي مظاهرو

ٺٺون ڳوٺ (ن ع) ٺٺون ڳوٺ ويجهو ڳوٺ بيدي لاشاري واسي سرائي نبي بخش لاشاري، علي دوست غازي لاشاري، ساجن لاشاري، دلبر لاشاري، ذوالفقار لاشاري، علي رضا لاشاري ۽ ٻين ميڊيا اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪندي ٻڌايو ...

ٺٺون ڳوٺ: پاڻيءَ پاران چاچي ۽ پوليس جي زيادتي خلاف احتجاجي مظاهرو

راڄوخاناڻي ۾ تاجدار ختم نبوت دفاع صحابه و محبت اهلبيت ڪانفرنس

ڪانفرنس ۾ هزارين ماڻهن جي ولولا انگيز جوش جذبي سان شرڪت ڪئي

پنجاب ۾ سني جماعتن خلاف قيامت برپا ڪئي وئي آهي، ثروت اعجاز

سني مدرسا بند ڪرڻ، ڪارڪنن، اڳواڻن کي گرفتار ڪرڻ ڪٿان جو انصاف آهي

راڄوخاناڻي (ن ع) راڄوخاناڻي شهر ۾ مرڪزي جماعت اهلسنت ۽ ٻين مختلف سني تنظيمن پاران هڪ ڏينهن واري تاجدار ختم نبوت دفاع صحابه و محبت اهلبيت جي عنوان سان عظيم الشان ڪانفرنس منعقد ڪئي وئي ...

راڄوخاناڻي: ڪانفرنس ۾ هزارين ماڻهن جي ولولا انگيز جوش جذبي سان شرڪت ڪئي

ماتلي بوائز هاءِ اسڪول ۾ ٻارڙن جي تحفظ بابت آگاهي سيمينار

ٻارڙن سان ٿيندڙ بدسلوڪي، زيادتي، تشدد يا ظلم بابت آگاهي

سيمينار رپورٽ ڪرڻ ۽ ان تي ڪارروائي بابت طريقيڪار کان واقف ڪرائڻ هو، مقرر

ماتلي (ن ع) سماجي بهبود کاتي بدين تعليم کاتي جي تعاون سان گورنمينٽ بوائز هاءِ اسڪول ماتلي ۾ ٻارڙن جي تحفظ بابت هڪ آگاهي سيمينار منعقد ڪيو ويو ...

پيپلز اسڪول پروگرام نوابشاهه جي وفد پاران ٿيليسيميا ڪيئر سينٽر جو دورو

27 سئو کان وڌيڪ ٻار رجسٽرڊ آهن، جيڪي مختلف ضلعن مان اچن ٿا: آغا راشد

خيراتي ٿي رهي آهي ته خيراتي ادارا هيئن به هلي سگهن ٿا سلام آهي: قرت العين

سڪرنڊ (س ر) پيپلز اسڪول پروگرام نوابشاهه جو وفد پرنسپال ميڊم قرت العين جي اڳواڻيءَ ۾ ٿيليسيميا ڪيئر سينٽر نوابشاهه جو دورو ڪيو ...

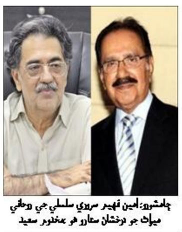

چانشرو: امين فهيم سروري سلسلي جي روحاني ميراث جو درخشان ستارو هو: مخدوم سعيد

امين فهيم سروري سلسلي جي روحاني ميراث جو درخشان ستارو هو: مخدوم سعيد

هو پاڪستان جي سياست ۾ بردباري، روايت، رواداري ۽ عشقِ وطن جي علامت پڻ هو

مان مخدوم نوح سرور جو مريد ضرور آهيان منهنجو مرشد مخدوم امين فهيم آهي

سروري سرهاڻ تنظيم، مخدوم امين فهيم جي فڪر کي اڳتي وڌائڻ لاءِ پرعزم آهي

چانشرو (پ ر) مخدوم نوح سرور جي درگاهه جي پندرهين نمبر سجاده نشين ناميارو شاعر ۽ پاڪستان پيپلزپارٽي جي پارليامينٽرين جي صدر مخدوم امين فهيم جي ورسي جي موقعي تي ...

محتسب اعلي سنڌ جو ادارو عوام جا مسئلا حل ڪرڻ لاءِ جاڪوڙي رهيو آهي: فضل محمد شيخ

گهوٽڪي (ن ع) گهوٽڪي محتسب اعلي سنڌ گهوٽڪي جي ريجنل ڊائريڪٽر فضل محمد شيخ چيو آهي ته محتسب اعلي سنڌ جو ادارو عوام جا مسئلا حل ڪرڻ لاءِ جاڪوڙي رهيو آهي ...

باڊهه ۾ چورين جو سلسلو بند نه ٿي سگهيو، شهر چورن حوالي

درگاهه حاجي علي اصحاب جي مزار تان نذراني جي رقم چوري ٿي وئي

گوڏڙا گلي ۾ در اڳيان بيٺل موٽرسائيڪل چوري، پوليس ڪڪ پڇي بيٺو نه ڪيو

باڊهه (ن ع) باڊهه ۾ چورين جو سلسلو بند نه ٿي سگهيو شهر چورن حوالي، پوليس ڪڪ پڇي بيٺو نه ڪيس درگاهه حاجي علي اصحاب جي مزار تان نذراني جي رقم چوري ٿي وئي ...

سڪرنڊ ۾ تحريڪ تحفظ آئين پاران 26 ۽ 27 هين ترميم خلاف ڪارو ڏينهن ملهايو ويو

سڪرنڊ (س ر) تحريڪ تحفظ آئين پاڪستان پاران 26 ۽ 27 هين آئيني ترميم خلاف پوري ملڪ جيان سڪرنڊ ۾ پڻ ڪارو ڏينهن ملهايو ويو ...

ڏوڪري ۾ 27هين آئيني ترميم خلاف ڪارو ڏينهن، احتجاجي مظاهرو

26هين ۽ 27هين غير آئيني ترميمن جي ڀرپور مزاحمت ڪنداسين: امداد جويو

آئين پاڪستان کي 40 واري قرارداد مطابق حقيقي شڪل ۾ بحال ڪيو وڃي

ڏوڪري (ن ع) ڏوڪري ۾ تحريڪ تحفظ آئين پاڪستان جي سڏ تي سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ...

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

ڇنڇر 22 نومبر 2025ع

بدعنواني، حڪمراني ۽ معيشت ۾ ترقيءَ جو توازن

آءِ ايم ايف جي تازو جاري ڪيل گورننس اينڊ ڪرپشن ڊائيگناسٽڪ رپورٽ پاڪستان لاءِ هڪ خبردار ڪندڙ آواز آهي. رپورٽ ۾ هر سطح تي پکڙيل بدعنواني، ڪمزور طرزِ حڪمراني ۽ قانون جي عملداريءَ ۾ خامين کي اجاگر ڪندي چيو ويو آهي ته ملڪ جي معاشي ترقي انهن عنصرن جي غير موجودگيءَ سبب متاثر ٿي رهي آهي. آءِ ايم ايف جي مطابق، بدعنواني ۽ ناقص حڪمراني پاڪستان جي مجموعي معاشي پيداوار (GDP) کي سالانہ 5 کان 6.5 سيڪڙو تائين گهٽائي رهي آهي، جيڪا ملڪ لاءِ سنگين اقتصادي نقصان جو سبب بڻجي رهيو آهي. آءِ ايم ايف رپورٽ ۾ ڪل 92 سفارشون پيش ڪيون ويون آهن، جن جو مقصد بدعنواني کي روڪڻ ۽ حڪومتي ادارن جي شفافيت کي يقيني بڻائڻ آهي. رپورٽ زور ڏئي ٿي ته اثاثن جي اعلان، نگران ادارن جي سربراهہ جي تقرري ۽ سرڪاري ادارن جي قراردادن ۽ خريداريءَ جي عمل ۾ شفافيت کي فروغ ڏيڻ لازمي آهي. آءِ ايم ايف جي مطابق 2026 کان هر سطح تي وفاقي سول سرونٽس جا اثاثا عوام جي آگاهيءَ لاءِ رکڻ گهرجن ۽ انهن جي تصديق رسڪ جي بنياد تي ڪئي وڃي ته جيئن اختياري ۽ غير شفاف فيصلن کي روڪي سگهجي. رپورٽ ۾ 15 اهم شعبن تي زور ڏنو ويو آهي جن ۾ ڪنٽرولنگ ادارا جهڙوڪ CCP، SECP، NAB ۽ SIFC شامل آهن. آءِ ايم ايف ٻڌائي ٿو ته موجوده نظام ۾ انهن ادارن جي اختيارن ۾ تڪرار ۽ غير واضح پاليسيون موجود آهن، جيڪي فيصلن کي سست، بي ربط ۽ غير شفاف بڻائين ٿيون. مثال طور SIFC جا وسيع اختيار ۽ غير شفاف فيصلن جو عمل سرڪاري خريداري ۽ ٽيڪس مراعات ۾ سنگين نقصان جو سبب بڻجي رهيا آهن. آءِ ايم ايف ان ڳالهہ تي زور ڏئي ٿو ته انهن ادارن جي سربراهہ جي تقرريءَ لاءِ اهڙو قانوني فريم ورڪ جوڙڻ ضروري آهي جيڪو ميرٽ، شفافيت ۽ جوابدهيءَ کي يقيني بڻائي.

انهيءَ کان علاوه رپورٽ قانون جي حڪمراني ۽ عدالتن جي نظام تي پڻ ڌيان ڏئي ٿي. آءِ ايم ايف جي سفارش آهي ته تجارتي ۽ سول تڪرارن ۾ گهٽتائي لاءِ پروگرام ٺاهيا وڃن ۽ ان جي عملداري بابت رپورٽ عوام جي آگاهيءَ لاءِ جاري ڪئي وڃي. سول پروسيجر ڪوڊ جي اپڊيٽ ۽ ڪنٽريڪٽس ۽ جائيداد جي حقن کي مضبوط بڻائڻ لاءِ قانوني فريم ورڪ تي ڪم ڪرڻ لازمي آهي. اهي قدم قانون جي حڪمراني ۽ شفاف فيصلن لاءِ بنيادي اهميت رکن ٿا. بئي پاسي، پاڪستان جي حڪومت ۽ سرڪاري ادارن لاءِ اها رپورٽ هڪ چيلنج پڻ آهي. حڪومت کي اهو موقعو حاصل آهي ته آءِ ايم ايف جون سفارشون عمل ۾ آڻي ۽ ادارن جي ڪارڪردگي بهتر بڻائي. پر عملي سطح تي اهو ڏسڻ ضروري آهي ته صرف رپورٽ جاري ڪرڻ ڪافي ناهي: شفافيت ۽ احتساب کي عملي جامو پهرائڻ لاءِ سياسي، انتظامي ۽ قانوني اراده موجود هجن. اهڙي صورتحال ۾ آءِ ايم ايف جي قرضي پروگرام جي قسط جاري ڪرڻ به هڪ محرڪ طور ڪم ڪري سگهي ٿي، پر اها بنيادي حل ناهي هڪ وچٽري راهہ اها آهي ته آءِ ايم ايف جي رپورٽ جون سفارشون نہ رڳو اقتصادي ضرورت آهن پر سياسي ۽ سماجي بهتريءَ لاءِ به اهميت رکن ٿيون. جڏهن سرڪاري ادارن ۾ شفافيت وڌندي، احتساب مضبوط ٿيندو ۽ قانون جي حڪمراني يقيني بڻجندي ته پوءِ پاڪستان جي معيشت ۾ وڌيڪ سيڙپڪاري، ترقي ۽ روزگار جا موقعا پيدا ٿيندا. بئي پاسي، حڪومت لاءِ اهو به ضروري آهي ته اهڙين تبديلين کي جلد ۽ منظم طريقي سان نافذ ڪندي ادارن جي خودمختياري ۽ فيصلن جي شفافيت برقرار رکجي. رپورٽ مان واضح آهي ته پاڪستان ۾ بدعنواني رڳو مالي نقصان جو سبب نہ آهي پر اها سياسي ۽ سماجي نظام تي به اثر انداز ٿي رهي آهي. جيئن آءِ ايم ايف ٻڌائي ٿو ترقيءَ جي شرح کي گهٽائڻ اختيارن جو غير شفاف استعمال ۽ ادارن جي ڪارڪردگيءَ ۾ لاپرواهي قومي ترقيءَ لاءِ خطرناڪ آهي. تنهن ڪري، حڪومت لاءِ اها رپورٽ هڪ موقعو آهي ته هو ملڪ جي ادارن کي مضبوط بڻائي، شفافيت کي يقيني بڻائي ۽ بين الاقوامي اعتماد وڌائي. ملڪ لاءِ ضرورت صرف قرض حاصل ڪرڻ يا رپورٽ تي عمل ڪرڻ تائين محدود ناهي، پر اها حقيقت ته شفاف ۽ مضبوط ادارا ئي پاڪستان جي ترقيءَ جو بنياد بڻجي سگهن ٿا، سڀ کان اهم سبق آهي.

سياسي پارٽين جي وچ ۾ ڇڪتاڻ وارو تاجي پيٽو

اعجاز ممنائي

پاڪستان ۾ سياسي پارٽين جي وچ ۾ ڇڪتاڻ برقرار رکڻ جو عمل ڪو نئون ناهي، جڏهن به آئين ۾ ترميم جي ضرورت هوندي آهي يا عدالتن پاران ڪو آئيني فيصلو التوا ۾ هوندو آهي ته سياسي پارٽين جي وچ ۾ مخالفت اهڙي طرح ابري ايندي آهي جڻ سنڌن وچ ۾ صديون پراڻي قبائليت ۽ دشمني هجي. بهرحال، هر ملڪ ۾ جتي پارلياماني نظام آهي، آئين ۾ ترميم کي پارليامينٽ جو استحقاق سمجهيو ويندو آهي. اهو واضح آهي ته پارليامينٽ ۾ عوام جي نمائندن کي آئيني حق حاصل آهي ته اهي ڪنهن به طريقي سان ڪم ڪن، جيڪو عوام جي ڀلائي ۽ ملڪ جي سلامتيءَ لاءِ فائديمند هجي. پارليامينٽ جو وجود ۽ بقا ساڳئي آئين جي تابع آهي. پارليامينٽ پاڻ ان کي تبديل ڪرڻ جي ذميوار آهي. پوءِ 27-هين آئيني ترميم جي تجويزن تي ايترو شور شرابو ڇو آهي؟ ڇا اسان کي پنهنجن ماڻهن تي ڀروسو ناهي ۽ جيڪڏهن ائين آهي ته پوءِ اسان، عوام، پڻ ان جا ذميوار آهيون، جيڪي پنهنجن نمائندن کي چونڊيندا آهيون ۽ انهن کي پارليامينٽ تائين پهچائيندا آهيون ته جيئن اهي پنهنجي مشن مطابق عوام جي مفادن جي نگراني ڪري سگهن ۽ ضرورت پوڻ تي آئين ۾ تبديلي آڻي نظام کي وڌيڪ بهتر بڻائي سگهن. ان حقيقت کان انحراف ڪرڻ ممڪن ناهي ته پاڪستان جو آئين هڪ زنده دستاويز آهي، جنهن ۾ هيستائين 26 ترميمون ڪيون ويون آهن. جڏهن به وقت ۽ حالتن مطابق عوامي سهولت، قومي مفاد ۽ بهتريءَ جي ضرورت پيش آئي، آئين ۾ مناسب ترميمون ڪيون ويون. 26-هين آئيني ترميم کان پوءِ، اهو ڏنو ويو ته آئيني عدالت جي قيام سان سپريم ڪورٽ جي ڪيسن جي فيصلن ۾ ڪجهہ بهتري آئي آهي بهرحال، ساڳئي آئيني عدالت اڃا تائين ٻين ڪيسن جي ٻڌڻيءَ جو بار آهي تنهن ڪري، هي بحث جاري آهي ۽ هيءَ تجويز غور هيٺ آهي ته هڪ الڳ آئيني عدالت قائم ڪئي وڃي ۽ آئيني ڪيسن کي الڳ الڳ حل ڪيو وڃي ته جيئن عدالتن تي دباءُ گهٽجي وڃي، ۽ ماڻهن کي فوري انصاف ملي سگهي. مشاهدي مان ظاهر ٿيو آهي ته جيتوڻيڪ آئيني ڪيسن جو مقدار سول، فوجداري ۽ متفرق ڪيسن جي مقابلي ۾ تمام گهٽ آهي، پر انهن ڪيسن سان لاڳاپيل پيچيده قانوني نقطن کي حل ڪرڻ ۾ تمام گهڻو وقت لڳندو آهي آئيني ڪيس صرف 10 سيڪڙو آهن، جڏهن ته اهي عدالت جو 50 سيڪڙو آهن حيرت جي ڳالهہ اها آهي ته جڏهن 27هين ترميم جي خبر سامهون آئي، تڏهن سپريم ڪورٽ بار ۽ صوبائي بار ڪائونسلن جي چونڊن لاءِ مهم جاري هئي. هتي اهو به ٻڌائڻ ضروري آهي ته پاڪستان ۾ چونڊيل وڪيلن جي اڪثريت 26-هين آئيني ترميم جي حمايت ڪئي هئي، جڏهن ته ڪجهہ وڪيلن ان جي مخالفت ڪري تحريڪ جو اعلان ڪيو ۽ ڪجهہ ڪاهي ڌر جي سياستدان سان ملي ڪري مظاهرا به ڪيا پر وقت گذرندي انهن تي ماٺار ڇانئجي وئي. انهي خاموشيءَ کي رضامندي به چئي سگهجي ٿو.

تازين چونڊن ۾ انهن ئي ماڻهن جي ڪاميابي ان حقيقت جو ثبوت آهي ته قانوني برادري نظام جي بهتري چاهي ٿي ۽ ڪنهن به سياسي گروهہ جي پسند يا ناپسند تي عمل نہ ٿي ڪري. يقيناً، وڪيلن جي قيادت سان 27 هين آئيني ترميم بابت پڻ صلاح مشورو ڪيو ويو هوندو. جنهن جو مقصد انصاف جي نظام کي وڌيڪ اثرائتو بڻائڻ هو. وڪيلن جي سياست ۾ سرگرم پي ٽي آءِ جي حامي قيادت 26 هين ترميم جي تنقيد کي سياسي ۽ چونڊ بيانيہ طور استعمال ڪيو ۽ تازو سپريم ڪورٽ بار ۽ صوبائي بار ڪائونسل جي چونڊن جي نتيجن اهو واضح ڪيو ته هن سياسي بيانيي کي قبول نہ ڪيو. ان حوالي سان، ججن جي منتقلي جي حوالي سان هڪ تجويز غور هيٺ آهي ته جيئن اهو اختيار پاڪستان جي عدالتي ڪميشن کي ڏنو وڃي. جيئن ته عدالتي ڪميشن اڳ ۾ ئي ججن جي مقرريءَ جو اختيار رکي ٿي، ڪميشن ججن کي مقرر ڪرڻ جو مجاز ادارو آهي يا رکڻ گهرجي ته هن ڪميشن کي نہ رڳو مقرري جو اختيار آهي پر ان ۾ وڪيلن، سول سوسائٽي ۽ ٻين لاڳاپيل طبقن جي نمائندگي پڻ شامل آهي، جيڪا هن عمل ۾ شفافيت، توازن ۽ ادارتي اعتماد کي وڌائيندي. جيڪڏهن اسان عدالتي اصطلاحن جي حوالي سان سامهون ايندڙ تجويزن تي غور ڪريون ته اهو نہ رڳو عدالتي نظام کي بهتر بڻائيندو پر ماڻهن کي فوري انصاف فراهم ڪندي. عدالتي ڪارڪردگي کي به بهتر بڻائيندو ڪيسن جو بار گهٽائيندو. جديد دور ۾، جنگ جو انداز بدلجي ويو آهي هاڻي جنگيون نہ رڳو ميدان ۾ پر سائبر انفارميشن ۽ ڊجيٽل امن ۾ پڻ وڙهيون وينديون آهن. تنهن ڪري، آرٽيڪل 243 جي حوالي سان ملڪ جي سالميت ۽ دفاع کي مضبوط ڪرڻ ۽ وڌيڪ هم آهنگي پيدا ڪرڻ ضروري سمجهيو وڃي ٿو ۽ هن جنگ ۾ ڪاميابي ڪان پوءِ، پاڪستان جي هٿياربند فوج کي مستقبل ۾ جنگين ۾ اثرائتو ڪردار ادا ڪرڻ لاءِ وڌيڪ مضبوط ڪيو وڃي. خطي جي ٻين ملڪن پڻ پنهنجي دفاع کي مضبوط ڪرڻ لاءِ مختلف ترميمون ڪيون آهن، جيڪي انهن جي مدد ڪنديون. هن ترميمن فوج ۽ انهن جي دفاعي نظام کي مضبوط ڪيو ويو آهي ۽ انهن کي صورتحال سان منهن ڏيڻ ۾ مدد ڪئي آهي. جيئن ته هي قومي سلامتي جو معاملو آهي، ان تي غير ضروري بحث ۽ قياس آرائي ڪرڻ نامناسب آهي. بهرحال تجويز ڪيل ترميمن ۾ مئجسٽريٽ سسٽم جي بحالي پڻ شامل آهي. هن تجويز جو مقصد عدالت جو وقت بچائڻ، انتظامي معاملن کي انتظاميہ جي حوالي ڪرڻ ۽ قيمتن جي ڪنٽرول کان وٺي عوامي حڪم تائين انهن معاملن کي انتظاميہ جي اثرائتي نگرانيءَ هيٺ رکڻ آهي. ڪيترن ئي هنڌن تي، ڏوهن کي دهشتگردي سان جوڙيل ڏنو ويو آهي. ڪجهہ تجويزون پڻ آهن جن جو مقصد مجرمن ۽ دهشتگردن جي وچ ۾ تعلق

معاشري جي ترقيءَ لاءِ نوجوانن کي نظرياتي ٿي اڳيان وڌڻو پوندو!

مير قائم خان ٽالپر

اڄ جي گفتگو آئون ڪارل مارڪس جي انهن لفظن سان شروع ڪري رهيو آهيان جن ۾ هو مشورو ڏيندي چوي ٿو ته، "اسان جي ڏنڊو جوئنڊڻ جي لاءِ قانون اهو هئڻ گهرجي ته پنهنجي ذات جي تڪميل سان گڏوگڏ انسان ذات جي ڀلائيءَ جي لاءِ به ڪم ڪريون. اسان جو رجحان اهو هجڻ ڪپي ته ٻين ماڻهن جي بهتريءَ جي لاءِ ڪم ڪري پنهنجي ذات جي تڪميل ڪريون." ڪارل مارڪس جي انهن لفظن کي مدنظر رکندي آئون عرض ڪريان ته انساني معاشري جي شروعات تڏهن کان ٿي جڏهن ٻهرين انسانن گروهہ جي صورت ۾ گڏيل زندگيءَ جو بنياد رکيو ۽ گڏجي ڪجهہ ضابطا ناهيا ته جيئن فائدن يا نقصانن کي گڏجي منهن ڏئي سگهجي. انهيءَ حقيقت کي مدنظر رکي معاشري ۾ موجود مرد ۽ عورت کي انهن لفظن جي ذريعي ڪارل مارڪس اهو مشورو ڏنو آهي. آئون عرض ڪريان ته اسان جي معاشري جو تقريبن هر فرد خصوصن نوجوان ننڍين ننڍين ڳالهين تي هڪدم مايوسيءَ جو شڪار ٿيو وڃي ۽ پوءِ هو حقيقتن ۽ حالات جو مقابلو ڪرڻ جي بجاءِ ڊپريشن جو شڪار ٿيو وڃي. ڪيستائين اسان جا نوجوان مايوسين جي سمنڊ ۾ غرق ٿيندا رهندا؟ ڪيستائين اسان جون نياڻيون گهرن جي ڪمن لاءِ پاڻ کي وقف ڪري ڇڏينديون؟ ڪيستائين اسان جو نوجوان بيروزگاريءَ جون دانهون ڪندي ڪندي زندگيءَ جا ڏينهن گذاريندو؟ ياد رکو اسان جو نوجوان پوءِ چاهي مرد هجي يا عورت هنن کي پنهنجو پاڻ کي نظرياتي بڻائڻو پوندو انهيءَ ڪري جو پيڙهيل معاشري جي آزادي ۽ نجات هميشہ معاشري جي نوجوان مردن ۽ عورتن جي آزادي ۽ نجات سان ڳنڍيل آهي. چوڪرين کي پڙهائڻ معاشري ۾ مردن جي برابر ڪردار ادا ڪرائڻ، اهو سڀ تڏهن ممڪن ٿيندو جڏهن اسان جي معاشري جو هر نوجوان مرد ۽ عورت نظرياتي ٿي اڳيان وڌندا. هاڻي وقت اچي ويو آهي، اسان جي پٽ تي پيل اسان جي پيڙهيل معاشري کي تبديل ڪرڻ جو انهي جي لاءِ اسان کي پنهنجي اندر ۾ تبديليون آڻيڻيون پونديون.

ياد رکو ته اصل تبديلي اسان جي معاشري ۾ تڏهن ايندي جڏهن اسان جو نوجوان زندگيءَ مان مايوسيءَ واري لفظ کي هميشہ هميشہ جي لاءِ ڪڍي حالات سان مقابلو ڪرڻ جي همٿ پنهنجي اندر ۾ پيدا ڪندو باقي ڳالهين سان تبديليون ناهن اينديون. ها ڪجهہ وقت جي لاءِ قوم کي تبديليءَ جي نالي تي بيوقوف ضرور بڻائي سگهجي ٿو ليڪن ياد رکو جيڪڏهن جذبو همٿ ۽ ڪجهہ ڪري ڏيکارڻ جي سوچ اسان جي نوجوان وٽ هجي ته بس، ليڪن افسوس اهو آهي ته اڄ اها همٿ، اها سوچ اهو جذبو اسان جي نوجوانن وٽ نہ آهي. آئون پنهنجي نوجوانن جي لاءِ عرض ڪريان ته ڪاميابي همٿ، جذبو ۽ ڪجهہ ڪري ڏيکارڻ جو نالو آهي. اڄ اسان جي نوجوان وٽ سڀ ڪجهہ آهي، سواءِ انهن شين جي. انهيءَ ٿي ڪري مون کي افسوس ٿو ٿئي. جڏهن اسان جا نوجوان اها شڪايت ڪندي نظر ايندا آهن ته اسان بيروزگار آهيون. نوڪريون نٿيون ملن. اسان وٽ تعليم حاصل ڪرڻ جا ذريعا مختصر آهن. ليڪن انهيءَ جي سببن تي اسان جا نوجوان نظر ٿي نٿا ڪن. انهن سڀني ڳالهين جو اصل سبب اهو آهي ته اسان جي نوجوان جي خواهش انهن جڳهين تي پهچڻ جي آهي. جيڪي اڳئي ڀريل هونديون آهن. اسان جو نوجوان انهن جڳهين جو سوچي ٿي ڪونہ ٿو جيڪي بلڪل خالي پيل آهن. انهيءَ جو سبب اهو آهي ته اسان جو نوجوان پنهنجو پاڻ کي مٿيرائيءَ جي صلاحيت جي اهل ئي نٿو سمجهي. جنهن ڏينهن اسان جي نوجوانن ۾ اهو احساس پيدا ٿي ويو ته اسان به مٿيرائيءَ جا اهل آهيون ته پوءِ يقين ڪريو ته مايوسي اسان جي معاشري جي نوجوانن جي ويجهو به نہ ايندي. انهيءَ ڪري جو عام جاين تي هرڪو پهچي وڃي ٿو اهي هميشہ ڀريل نظر اينديون آهن پر مٿيون جڳهيون هميشہ خالي هونديون آهن. جن تي اسان جي نوجوان جي نظر ٿي نہ ويندي آهي.

ياد رکو ڪاميابي همٿ، جذبي ۽ ڪجهہ ڪري ڏيکارڻ جي سوچ ۾ ئي لڪيل هوندي آهي پر اسان انهيءَ کي ڳولهڻ جي حڪمت نٿا ڄاڻون. اسان جي محدود سوچ هيٺين جڳهين تائين ئي رهي ٿي، اهي هيٺيون جڳهيون هميشہ ڀريل هونديون آهن. ليڪن مٿيون جڳهيون هميشہ خالي هونديون آهن. پوءِ اوهان پنهنجي اندر ۾ هميشہ خواهش انهن جڳهين تي پهچڻ جي ڪريو. ياد رکو اهي جڳهيون اوهان جو انتظار ڪري رهيو آهن. اهي اڄ به اوهان جي انتظار ۾ آهن. هن وقت انهيءَ ۾ ڪوبہ شڪ نہ آهي ته صرف اسان ٿي نہ پر سچي دنيا هن وقت سخت حالتن کي منهن ڏئي رهي آهي، پوءِ چاهي اهي حالات جي حوالي سان هجن يا موسميات جي تبديليءَ جي حوالي سان. بهرحال سچي دنيا هينئر سخت متاثر آهي. آئون عرض ڪريان ته هي حالات جي حوالي سان ڏکيو وقت اوهان امتحان الاهي سمجهي وڃايو نہ. دير سوير مشڪلاتون ختم ٿي وينديون ۽ مون کي يقين آهي ته دنيا وري پنهنجي اصل حالت ڏانهن تمام جلد ضرور موٽندي. انهيءَ جي لاءِ هن وقت کي اوهان قدرت جي طرف کان مهلت سمجهي اڳتي اچڻ واري وقت کي پنهنجي ۽ پنهنجن جي لاءِ جيڪي اوهان تي دارومدار رکن ٿا، ڪي پروگرام سوچيو آهي لکو ۽ پنهنجي اندر خواهشن کي جنم ڏيو. پنهنجي اندر ڪجهہ ڪرڻ جي همٿ پيدا ڪريو.

هتي اڄ آئون پنهنجي نوجوانن کي همٿ، جذبي ۽ جوش جي ڳالهہ ٻڌايان ٿو يقين ڪريو ته اهي ماڻهو به اسان جهڙا ٿي هئا ۽ اسان جهڙا ٿي آهن. آمريڪا جي شهر شڪاگو جي هڪڙي غريب گهراڻي ۾ جنم وٺندڙ والٽ ڊزني کي اڄ ڪارٽون فلمن جو باني چيو وڃي ٿو ۽ دنيا ۾ ڪير آهي جيڪو هن جي نالي کان واقف نہ آهي؟ ليڪن اسان ڪڏهن غور ڪيو آهي ته انهيءَ منزل تائين پهچڻ ۾ هن غريب خاندان ۾ اک کولڻ واري والٽ ڊزني ڪيڏيون ته تڪليفون ڏٺيون. اسڪول مان فارغ ٿيڻ کانپوءِ هن فائن آرٽس جي اڪيڊمي مان تعليم حاصل ڪئي، ليڪن انهيءَ جي باوجود هن کي ڪٿي نوڪري نہ ملي، بُک ۽ بيروزگاريءَ هن کي ايترو ته مجبور ڪري ڇڏيو جو پهرين جنگِ عظيم جي دوران هن فرانس ۾ ريڊڪراس جي ايمبولنس جو ڊرائيور ٿيڻ پڻ قبوليو. انهيءَ کانپوءِ 1918ع ۾ هن ڪينساس شهر ۾ ڪمرشل آرٽس جو دڪان کوليو. انهيءَ کان پوءِ هڪ فرم هن کي سئنيما هائوس ۾ ڊيکارڻ جي لاءِ اشتهارن جون سلائيڊيون ناهڻ جي ڪم تي رکيو. ليڪن هو انهيءَ ڪم ۾ به ناڪام رهيو ۽ پوءِ هڪ وقت والٽ ڊزني تي اهڙو به گذريو جو هو گمناميءَ جي دنيا ۾ غرق هو يعني نوجوانيءَ ۾ والٽ ڊزني غربت جي هٿان ڏاڍو تنگ هو. اهڙو به وقت هن گذاريو جو هن وٽ ٻن وقتن جي ماني کائڻ جي لاءِ پئسا نہ هئا. والٽ ڊزني ڪينساس ۾ ڪافي عرصو رهيو. هن کي آرٽسٽ بڻجڻ جو ڏاڍو شوق هو ۽ هميشہ هن جي اهائي خواهش رهي. انهي ڪري هن ڪينساس سٽي اسٽار جي آفيس ۾ نوڪري ڪرڻ جي لاءِ درخواست ڏني، اخبار جي ايڊيٽر هن جون ڪجهہ ڊرائنگز ڏٺيون ۽ پوءِ هن کي اهو چئي موٽائي ڇڏيو ته تنهنجي اندر ۾ آرٽسٽ بڻجڻ جي ڪابہ صلاحيت نہ آهي. والٽ ڊزني هن جي انهيءَ جواب کان پوءِ مايوس ٿي ضرور موٽيو ليڪن هن همٿ نہ ڇڏي. آخرڪار هن کي گرجا گهر ۾ تصويرون ناهڻ جي لاءِ هڪ تمام معمولي پگهار تي نوڪريءَ ۾ رکيو ويو هن وٽ ايترا پئسا نہ هئا جو هو الڳ پنهنجو اسٽوڊيو ناهي سگهي. گهڻي سوچ ويچار کان پوءِ هن پنهنجي پيءُ جي گيراج کي بطور اسٽوڊيو استعمال ڪرڻ شروع ڪيو. گيراج ۾ ڪم ڪرڻ انهيءَ وقت هن کي بيحد ڏکيو پئي لڳو. هڪ ڏينهن جڏهن والٽ ڊزني پنهنجي پيءُ جي گيراج ۾ ڪم ڪري رهيو هو ته گيراج جي ڪنڊ مان هڪڙو ڪئُو نڪري هڪڙي تختي تي چڙهي راند ڪرڻ لڳو والٽ ڊزني ڪم ڇڏي هن کي ڏسڻ لڳو ۽ پوءِ هو اندر گهر ويو ۽ ٿوري بريڊ ڪٽي آڻي هن کي کارائڻ لڳو جيئن جيئن ڏينهن گذرندا ويا اهو ڪئُو هن سان مانوس ٿيندو ويو. ايستائين جو پوءِ جڏهن به والٽ ڊزني ڪم ڪندو هو ته هي هن جي ڊرائنگ بورڊ تي چڙهي ويٺو هوندو هو ۽ والٽ ڊزني پنهنجو ڪم ڪندو رهندو هو آخرڪار جڏهن والٽ ڊزني وٽ 40 ڊالر ٿيا، تڏهن هي سڀ ڪجهہ ڇڏي هالي ووڊ هليو ويو هالي ووڊ پهچي اتي هن متحرڪ ڪارٽونن جو سلسلو شروع ڪيو ليڪن هن جو اهو سلسلو به ناڪام ثابت ٿيو ۽ هن جا ڏينهن وري فاقن ۾ گذرڻ لڳا. هڪڙي ڏينهن هو پنهنجي ڪمري ۾ ويٺو هو ۽ ڪارٽونن جي نئين سلسلي جي باري ۾ سوچي رهيو هو ته اوچتو هن جي دماغ ۾ گيراج وارو ڪئُو اچي ويو. هو انهي ٿي وقت اٿيو ۽ انهيءَ ڪئُي جو خاڪو ناهڻ لڳو اهڙي طرح ڪارٽونن جي سلسلي 'مکي ماؤس' جنم ورتو ڪينساس واريءَ انهي ڪئُيءَ کي مرندي وقت گذري چڪو آهي. ليڪن والٽ ڊزني پنهنجي پوئان هڪ اهڙو فلمي سلسلو ڪارٽونن جي شڪل ۾ ڇڏي ويو آهي، جنهن جو شمار اڄ دنيا جي بهترين فلمن ۾ ٿئي ٿو مکي ماؤس کي هر روز ايترا ته خط ايندا هئا جو دنيا جو ڪو مشهور اداڪار به هن جو مقابلو نٿي ڪري سگهيو ۽ هن جي شهرت انهيءَ وقت هر وڏي اداڪار کان وڌيڪ هئي. والٽ ڊزني هفتي ۾ به ڪان تي پيرا راتي باغ وڃي جانورن جي ٻولين جو مطالعو ڪندو هو 'مکي ماؤس' فلم ۾ ڪئُيءَ جو آواز هن پاڻ ڪڍيو آهي. انهيءَ کان علاوه پنهنجي ٻين فلمن ۾ به هن ٻين جانورن جا آواز پاڻ ڪڍيا آهن ۽ پوءِ اڳتي هلي والٽ ڊزني پنهنجي فلمن جي لاءِ پاڻ ڊرائنگز ناهڻ بند ڪري ڇڏيون ۽ نہ ئي هو ڪا ڪهاڻي لکڻ لڳو اهو سڄو ڪم پوءِ هن جو اسٽاف ڪرڻ لڳو اڄ والٽ ڊزني جي ڪارٽون ڪمپني دنيا جي وڏي ڪارٽون ناهڻ واري ڪمپني آهي ۽ اڄ هن جو شمار دنيا جي مشهور ترين شخصيتن ۾ ٿئي ٿو هن پنهنجي زندگيءَ ۾ 22 آسڪر ايوارڊ حاصل ڪيا.

هاڻ اڄو ته اسان پنهنجو پاڻ تي غور ڪريون ته ڇا اسان وٽ اهڙي همٿ آهي، ڇا اسان وٽ اهڙو جذبو آهي، جهڙي همٿ ۽ جذبو والٽ ڊزنيءَ وٽ هو؟ ڇا هو اسان جيان ڪنهن منزل تي مايوس ٿئي ٿو؟ منهنجو جواب آهي نہ. ياد رکو اسان جي نوجوانن کي به همٿ ڪري دنيا کي پاڻ ڏانهن اٿين ٿي متوجہ ڪرڻو آهي جيئن والٽ ڊزني همٿ، سوچ ۽ جذبي سان سوچڻ، لکڻ ۽ ڪارٽونن جي ذريعي دنيا کي پاڻ ڏانهن متوجہ ڪيو. ڪاش اسان جا نوجوان هن وقت جنهن به حال ۾ آهن پنهنجي اندر جيئڻ ۽ اڳتي وڌڻ جي خواهش پيدا ڪن ۽ وقت کي ضايع نہ ڪن. جو ته گذري ويل وقت وري واپس نہ ايندو آهي ۽ زندگي به هڪ دفعو ئي ملي ٿي. سوچو اڃا وقت ويو نہ آهي. اهڙيون خواهشون پنهنجي اندر ۾ اپاريو جو اچڻ وارا نسل اوهان مان ڪجهہ پرائين!

اسان پنهنجو پاڻ تي غور ڪريون ته ڇا اسان وٽ اهڙي همٿ آهي، ڇا اسان وٽ اهڙو جذبو آهي، جهڙي همٿ ۽ جذبو والٽ ڊزنيءَ وٽ هو؟ ڇا هو اسان جيان ڪنهن منزل تي مايوس ٿئي ٿو؟ منهنجو جواب آهي نہ. ياد رکو اسان جي نوجوانن کي به همٿ ڪري دنيا کي پاڻ ڏانهن اٿين ٿي متوجہ ڪرڻو آهي جيئن والٽ ڊزني همٿ، سوچ ۽ جذبي سان سوچڻ، لکڻ ۽ ڪارٽونن جي ذريعي دنيا کي پاڻ ڏانهن متوجہ ڪيو. ڪاش اسان جا نوجوان هن وقت جنهن به حال ۾ آهن پنهنجي اندر جيئڻ ۽ اڳتي وڌڻ جي خواهش پيدا ڪن ۽ وقت کي ضايع نہ ڪن. جو ته گذري ويل وقت وري واپس نہ ايندو آهي ۽ زندگي به هڪ دفعو ئي ملي ٿي. سوچو اڃا وقت ويو نہ آهي. اهڙيون خواهشون پنهنجي اندر ۾ اپاريو جو اچڻ وارا نسل اوهان مان ڪجهہ پرائين!

سلامتي ڪائونسل غزه ۾ امن قائم ڪري سگهي ٿي؟

ڊاڪٽر رشيد احمد خان

گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل غزه ۾ مستقل فائر بندي ۽ پائيدار امن جي قيام لاءِ صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي 20 نقاطي امن سمجهوتي تي مبني هڪ قرارداد منظور ڪئي آهي جنهن تحت ٽرمپ جي امن منصوبي ۾ تجويز ڪيل اهم قدمن تي عملدرآمد جي راهہ هموار ٿي وئي آهي. اها قرارداد امريڪا جي طرفان پيش ڪئي وئي هئي ۽ ڪائونسل جي تمام 10 غير مستقل ميمبرن کان علاوه پنج مان ٽن مستقل ميمبرن (امريڪا، برطانيا ۽ فرانس) اُن جي حق ۾ پنهنجو ووٽ ڏنو آهي ڪائونسل جي باقي ٻن مستقل ميمبرن، روس ۽ چين کي اُن قرارداد تي تحفظات هئا. اُن کان پهرين گڏيل قومن جي حلقن ۾ اِهي افواهون گرم هيون ته روس سلامتي ڪائونسل ۾ هڪ متبادل قرارداد ڏيارڻ جي لاءِ تياري ڪري رهيو آهي پر اُن ووٽنگ ۾ چين سان گڏ عدم شرڪت تي اتفاق ڪيو. روس ۽ چين کان علاوه حماس ۽ فلسطيني حلقن جي طرفان به اُن قرارداد تي اعتراض ڪيا پيا وڃن پر جيئن ته هن قرارداد کي امريڪا ۽ يورپي ملڪن کان علاوه ڪجهہ عرب ۽ مسلمان ملڪن جي به حمايت حاصل هئي، اُن لاءِ روس ۽ چين قرارداد کي ويٽو نہ ڪيو. مغربي ۽ مسلم دنيا ۾ اُن قرارداد جو خير مقدم ڪيو پيو وڃي ۽ اِهو چيو پيو وڃي ته جيتوڻيڪ هن قرارداد ۾ ڪيترائي ڳالهين تي اختلاف آهن ۽ فلسطين مسئلي جي حل جي لاءِ گهربل بنيادي قدمن کان پاسو ڪيو ويو آهي پر موجوده حلتن ۾ اُن کان علاوه ڪو آپشن به نظر نٿو اچي. گذريل ٻن سالن جي دوران غزه کي اسرائيل کنڊرات ۾ تبديل ڪري ڇڏيو آهي 69 هزار کان وڌيڪ ماڻهو جن ۾ اڪثريت عورتن ۽ ٻارن جي آهي کي موت جي ننڊ سمهارڻ کان علاوه اسرائيل غزه جي پٽيءَ ۾ 80 سيڪڙو عمارتن کي تباهہ ڪري غزه جي تقريبن تمام آبادي کي بي گهر ڪري ڇڏيو آهي ۽ اُن تباهيءَ ۾ اُن کي امريڪا جي ڀرپور حمايت حاصل هئي جڏهن تہ سڄي دنيا بلڪ پاڻ امريڪا، برطانيا، فرانس، جرمني ۽ ٻين يورپي ملڪن ۾ اسرائيل جي بربريت جي خلاف لکين ماڻهن جي مظاهرن آخرڪار امريڪا کي غزه ۾ جنگ بندي جي لاءِ سيپٽمبر ۾ 20 نقاطي منصوبو پيش ڪرڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو. اُن منصوبي جي سفارشن ۾ اسرائيلي مفادن جي تحفظ کي ترجيح ڏني وئي ۽ فلسطينين جي مفادن کي نظر انداز ڪيو ويو. جڏهن ته غزه کي وڌيڪ تباهي کان بچائڻ جي لاءِ حماس به اُن منصوبي جي حمايت تي رضامندي ظاهر ڪري ڇڏي. صدر ٽرمپ جي منصوبي تي اسرائيلي موقف جي حمايت ڪرڻ کان علاوه اِهو به اعتراض هو ته اُن جي ڪا قانوني بنياد نہ آهي اُن لاءِ ڪيترائي ملڪن راءِ ڏني ته هن خامي کي ختم ڪرڻ جي لاءِ منصوبي کي گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل مان منظور ڪرايو وڃي. 8 عرب ۽ مسلم ملڪن جن ۾ پاڪستان به شامل آهي، اُن ضمن ۾ ڪليدي ڪردار ادا ڪيو هو.

سلامتي ڪائونسل جي قرارداد ۾ صدر ٽرمپ جي منصوبي کي بنا ڪنهن اهم تبديلي جي ساڳي حلت ۾ منظور ڪيو ويو آهي اُن لاءِ جيڪي تحفظات ۽ خدشا صدر ٽرمپ جي منصوبي تي ظاهر ڪيا پئي ويا، اُهي ساڳيا گڏيل قومن جي قرارداد جي باري ۾ ظاهر ڪيا پيا وڃن سلامتي ڪائونسل ۾ قرارداد تي بحث جي دوران روس جي نمائندي اُن تي سخت تنقيد ڪندي چيو ته قرارداد ۾ غزه تي ليگ آف نيشنز جي مينڊيٽ سسٽم وانگر هڪ اهڙي انتظاميا کي مسلط ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي آهي جنهن ۾ فلسطينين کي شامل ناهي ڪيو ويو. اهڙي طرح چين جي نمائندي به قرارداد ۾ غزه جي شهرين جي حقن ۽ مفادن کي نظر انداز ڪرڻ تي شديد تحفظات جو اظهار ڪيو. چيني نمائندي قرارداد ۾ غزه جي انتظام و انصرام جي لاءِ جنهن ڪائونسل آف پيس ۽ ٻين قدمن جي تفصيل بيان ڪئي ۽ اُن تي تبصرو ڪندي چيو ته اُن ۾ سواءِ فلسطيني عوام جي باقي سڀ ڪجهہ آهي قرارداد ۾ علمي استحڪام فورس جي تشڪيل ۽ اُن جي مينڊيٽ تي حماس پنهنجو رد عمل ڏيندي اُن جي سخت مخالفت ڪئي آهي اُن کان علاوه غزه مان اسرائيلي فوج جي واپسي کي جهڙي طرح اسرائيل جي مرضي ۽ صوابديد تي ڇڏيو ويو آهي. حماس اُن جي سخت مذمت ڪندي اُن کي رد ڪري ڇڏيو آهي ۽ چيو آهي ته گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل اسرائيل جي سامهون گوڏا کوڙي ڇڏيا آهن ۽ اسرائيل کي اُهي مقصد حاصل ڪرڻ جو موقعو فراهم ڪيو آهي جيڪو اُهو ٻن سالن جي بربريت ۽ سفاڪي جي ذريعي حاصل نہ ڪري سگهيو. اُن ڳالهہ کان انڪار نٿو ڪري سگهجي ته سلامتي ڪائونسل قرارداد ٽرمپ منصوبي جي ڪجهہ شقن ۾ موجود ابهام کي واضح نہ ڪري سگهي. مثال طور اڃا تائين اِهو واضح نہ آهي ته علمي استحڪام فورس جو مينڊيٽ ڪهڙو هوندو؟ ڇا اُن جو ڪم امن جو قيام هوندو يا امن کي مسلط ڪرڻ هوندو، جيستائين امن جي قيام جو تعلق آهي ته ڇا اُن فورس کي اسرائيل جي خلاف طاقت استعمال ڪرڻ جو اختيار هوندو؟ قرارداد جي مطابق علمي استحڪام فورس چار فرض سرانجام ڏيندي، سرحدي علائقن ۾ تشدد جي روڪٿام ۽ امن امان جو قيام، غزه مان جنگجوئن جو خاتمو، جنهن ۾ حماس کي مڪمل طور تي غير مسلح ڪرڻ شامل آهي. اُن کان علاوه فلسطينين تي مشتمل پوليس جي تنظيم ۽ تربيت ۽ غزه جي رهواسين تائين انساني امداد، خوراڪ پاڻي ۽ دوائن جي پهچ به اُن جي فرضن ۾ شامل آهي گڏيل قومن جي قرارداد ۾ علمي استحڪام فورس کي وسيع اختيار ۽ اُنهن اختيارن کي استعمال ڪرڻ ۾ هر قسم جا ذريعا استعمال ڪرڻ جي اجازت ڏني وئي آهي اٿين غزه کي پنهنجي شهرين جي بدران هڪ غير ملڪي فورس کي غزه تي پنهنجي حڪمراني جو حق ڏنو ويو آهي ۽ هڪ آزاد ۽ خودمختيار فلسطيني رياست جي قيام کي اڃا به مشڪوڪ بڻايو ويو آهي اهڙي طرح گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل 17 نومبر جي قرارداد جي ذريعي فلسطين تي پنهنجي ماضي جي ڪيترائي قراردادن جي نفي ڪري ڇڏي آهي جو ته اسرائيل سان گڏوگڏ فلسطين ۾ فلسطينين جي هڪ الڳ، آزاد ۽ باختيار رياست، جنهن ۾ اردن درياهہ جو مغربي ڪنارو، غزه ۽ بيت المقدس جو مشرقي حصو شامل آهي. جو واعدو گڏيل قومن فلسطينين سان ڪيترائي ڀيرا ڪري چڪي آهي. گڏيل قومن پنهنجي گذريل واعدن کي ورجائڻ جي بدران موجوده قرارداد ۾ فلسطيني رياست جي قيام کي غير يقيني بڻايو آهي اِهو ئي سبب آهي ته نہ صرف اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو بلڪ امريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ به قرارداد جي منظوري تي خوشي جو اظهار ڪري رهيو آهي. جو ته اسرائيل وانگر امريڪا به هڪ الڳ فلسطيني رياست جو مخالف آهي اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو ته ڪليل طور اعلان ڪيو آهي ته اسرائيل ڪنهن صورت هڪ الڳ فلسطيني رياست جي قيام جي اجازت نہ ڏيندو. پنهنجي هن منصوبي تي عملدرآمد ڪرڻ جي لاءِ اسرائيلي حڪومت والارين مغربي ڪناري ۾ نيون يهودي آباديون تعمير ڪرڻ جو اعلان به ڪري ڇڏيو آهي ۽ اُن کان علاوه اسرائيلي پارليامينٽ مان مغربي ڪناري کي اسرائيل ۾ ضم ڪرڻ جي حق ۾ قرارداد به منظور ڪرائي ورتي آهي. ٽرمپ منصوبي جي بنياد تي سلامتي ڪائونسل جي تازي قرارداد جي خلاف اسرائيل جي ساڄي ڌر جي عنصرن جي طرفان احتجاج تي نيتن ياهو پنهنجي اُنهن حڪومتي اتحادين کي يقين ڏياريو آهي ته فلسطين ۾ فلسطينين جي هڪ الڳ رياست ڪڏهن به ڪونہ نهندي فلسطين مسئلي جي بنيادي ۽ انتهائي اهم پهلوئن کي نظر انداز ڪري يا غير ضروري ابهام پيدا ڪري گڏيل قومن جي قرارداد ٽرمپ منصوبي جي ناڪامي کي يقيني بڻائي ڇڏيو آهي. جو ته اسرائيل جو واحد مقصد حماس کي غير مسلح ڪري والارين عرب علائقن خاص طور تي اردن درياهہ جي مغربي ڪناري ۽ غزه ۾ فلسطيني مزاحمت کي هميشہ جي لاءِ ختم ڪرڻ آهي ته جيئن اُهو گريٽر اسرائيل جو خواب شرمندهٔ تعبير ڪري سگهي پر اسرائيل اُن ۾ ڪامياب نٿو ٿي سگهي. جو ته حماس غزه جي انتظام و انصرام کان عليحدگي تي پنهنجي رضامندي جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي پر اُهي اسرائيلي قابض فوجن جي خلاف قومي مزاحمت تان دستبردار نہ ٿيندي اهڙي طرح جيڪڏهن سلامتي ڪائونسل جي قرارداد جو مقصد ٽرمپ منصوبي ۾ ڏنل فريم ورڪ جي مطابق غزه ۾ هڪ غير ملڪي اٿارٽي کي مسلط ڪرڻ آهي ته اُن منصوبي جي ڪاميابي جو به ڪو امڪان نظر نٿو اچي

عبرت پوسٽ Ibrat Post

خط: جي متن سان اداري جو متفق هجڻ ضروري ناهي

سرڪار جي ڪن لاٽار سبب تباهہ ٿيندڙ تعليم!

دنيا ۾ تعليم کي ترقيءَ جو راز سمجهندي اتان جون حڪومتون هر حال ۾ درسگاهہ آباد رکڻ لاءِ ڪوشان هونديون آهن، پر افسوس جو ساڻيهہ سنڌ ۾ هٽ وٺي ڪري صوبي جو تعليمي نظام تباهہ ڪري سنڌ جي لکين شاگردن جو مستقبل داءَ تي لڳايو ويو آهي. سنڌ اندر اڄ به سون جي تعداد ۾ اسڪول بند پيل آهن ۽ لکن جي تعداد ۾ ٻارڙا تعليم جهڙي بنيادي حق کان محروم آهن. اهڙو ئي هڪ اسڪول تعلقي جمبڙ ۾ واقع آهي جيڪو قائم ته 2007ع ڌاري ٿيو پر سرڪاري بيحسيءَ ۽ تعليم کاتي جي لاپرواهي سبب هن اسڪول ۾ مستقل طور تدريسي عمل بحال ٿيڻ شاگردياڻين لاءِ اڄ به جڻ خواب بڻيل آهي. تازو ڳوٺاڻن جي سخت احتجاج ۽ اڻٿڪ ڪوشش کانپوءِ جڏهن تعليم کاتي پاران ٽيچر کي بدلي ڪري مقرر ڪيو ويو آهي ته افسوس جو ڪيترو ئي گذرڻ باوجود بدلي ٿي آيل ٽيچر جوائننگ ناهي ڏئي سگهي ۽ نہ ئي ڊي اي او، ٽي اي او توڙي تعليم کاتي تندوالهيار پاران ٽيچر جي جوائننگ نہ ٿيڻ سبب تعلقي جمبڙ جي هن ڪئمپس اسڪول جي مسلسل تالابندي لاءِ ڪو قدم کنيو ويو آهي. ضرورت ان ڳالهہ جي آهي تہ فوري طور تعليم کاتي جي لاڳاپيل اختيارين کي هن اسڪول جي مستقل بحالي لاءِ تحرڪ وٺڻ گهرجي ۽ بدلي ڪيل ٽيچر کي فوري جوائننگ ڪرائي شاگردياڻين جو مستقبل تباهہ ٿيڻ کان بچايو وڃي.

— آفتاب سليمان لغاري

سنڌ ڪابينا جا فيصلا

تازو سنڌ ڪابينا جي اجلاس ۾ ورڪس کاتي ۽ شگر انڊسٽري سان لاڳاپيل جيڪي اهم فيصلا ڪيا ويا، تن بابت ڪجهہ اهم نڪتا اوهان جي معزز اخبار وسيلي عوام آڏو رکڻ ضروري ٿو سمجهان. پهريون ۽ نهايت اهم فيصلو اهو آهي ته سنڌ ڪابينا گريڊ 5 کان 15 تائين جي نوڪرين لاءِ "آءِ بي اي سڪر جي ٽيسٽ نتيجن کي 2028ع تائين ڪارآمد قرار ڏنو آهي". هي قدم هزارين اميدوارن لاءِ وڏو اتساهہ وارو ثابت ٿيو آهي، جو ته هاءِ ڪورٽ جا حڪم، عام چونڊون ۽ سرڪاري پابندين سبب اهي ڀرتيون وقت سر نہ ٿي سگهيون. جيڪڏهن نتيجن جي مدي ۾ واڌ نہ ٿئي ها ته ڪيترائي لائق ۽ محنتي نوجوان ناانصافيءَ جو شڪار ٿين ها. ڪابينا جو هي فيصلو انهيءَ حق تلفي کي روڪڻ ۾ مدد ڏيندو. ٻيو اهم قدم ورڪس کاتي کي 'پ پ موڊ وارين رٿائن' لاءِ ڀرتين جي اجازت ڏيڻ آهي، جن ۾ حيدرآباد— ... سان شڪ شبها گهٽجندا ۽ قابليت کي ترجيح ملندي. ٻئي طرف اجلاس ۾ 'ڪمند جي پيڙهائي جي تاريخ 15 نومبر 2025ع مقرر ڪرڻ' پڻ اهم اعلان آهي. هر سال سنڌ ۾ ڪمند جي خريداريءَ ۾ دير سبب آبادگار سخت متاثر ٿيندا رهيا آهن. ڪمند سوڪهڙو ٿي ويندو آهي ۽ پوءِ ڪڻڪ جي فصل لاءِ زمين جي تياري ۾ به دير پوي ٿي. حڪومت جو اهو موقف صحيح آهي ته شگر مل مالڪن کي وقت سر خريداري ڪرڻ گهرجي، پر افسوس جو پاسما وارا گڏجاڻين ۾ شرڪت ڪرڻ لاءِ تيار ناهن. جنهن سبب هر سال تڪرار پيدا ٿيندا آهن. حڪومت کي هن معاملي ۾ وڌيڪ سختي اختيار ڪرڻ گهرجي ته جيئن آبادگار ۽ شگر ملز وچ ۾ منصفاڻي نظام قائم ٿي سگهي. سنڌ جي نوجوانن، آبادگارن ۽ ماڻهن لاءِ ڪيل اهي فيصلا اهم ضرور آهن. پر انهن تي صحيح ۽ شفاف عملدرآمد ئي اصل ڪاميابي هوندي. اوهان جي اخبار رياستي ادارن کي جوابده رکڻ ۾ هميشہ مثبت ڪردار ادا ڪيو آهي ۽ اميد آهي ته هن معاملي ۾ به عوام جي آواز طور پنهنجو ڪردار جاري رکندي.

— هڪ باشعور شهري

الرا ۽ جتوئي تڪرار

تازو پرياليءَ جي ڪچي ۾ ٿيل خونريز تڪرار بابت، جيڪو الرا ۽ جتوئي ڌرين وچ ۾ ٻيهر ڀڙڪي اٿيو. اخبار رپورٽ ڪيو آهي ته فائرنگ ۾ 'چار ڄڻا مارجي ويا ۽ پنج کان وڌيڪ زخمي ٿيا.' تڪرار جو مرڪزي علائقو الرا جاگير جو ڪچي وارو علائقو آهي جتي هٿياربندن وچ ۾ سنڌو درياءَ جي ڪناري ڪيترائي ڪلاڪ فائرنگ هلندي رهي. اهڙي شدت ۽ جاني نقصان نہ رڳو علائقي جي عوام لاءِ خطرناڪ آهي، پر امن ۽ قانون جي حڪمراني تي به سوال اٿاري ٿو. مقامي ماڻهن موجب، فيض محمد ٻندو ٿاڻي جي پوليس واقعي واري هنڌ تي دير سان پهتي، جنهن سبب وڌيڪ جاني نقصان ٿيو. ان جي مقابلي ۾ پوليس جو موقف آهي ته اطلاع ملڻ تي فوري طور تي موقعي تي پهچي ويو ۽ مقابلي دوران جوابدار اعظم جتوئي مارجي ويو. بعد ۾ ايس ايس پي خيرپور حسن سردار نيازي جي اڳواڻي ۾ ڳوٺ شير محمد جتوئي ۾ وڏو آپريشن ڪيو ويو جتي جوابدارن جا ٽڪاڻا ۽ خالي گهر باهيون ڏئي ڊاهي ڇڏيا. پوليس ... اهڙي صورتحال ۾ قانون جي حڪمراني ۽ پوليس جي بروقت ۽ مؤثر قدم جي ضرورت آهي ته جيئن اهڙا واقعا ٻيهر پيش نہ اچن.

— سرمد خاصخيلي، ميرپورخاص

ترين ٿي ڏاريا...

هن وقت هڪ اهم سياسي ۽ سماجي مسئلي تي پنهنجا خيال لکڻ پيو چاهيان. تازو ئي ايم ڪيو ايم جي سربراهہ ڊاڪٽر خالد مقبول ۽ ڊاڪٽر فاروق ستار پاران سنڌ ۾ نئين صوبي جي ڌمڪي ۽ عدالتن ۾ وڃڻ جو اعلان ڪيو ويو آهي. ايم ڪيو ايم جو موقف آهي ته آئين جي آرٽيڪل 239 تحت نوان ضلعا، ڊويزن ۽ صوبا ناهڻ جا اختيار موجود آهن ۽ پيپلز پارٽي انهن مطالبن کي غداريءَ سان تشبيهہ ڏئي رهي آهي. پر مون کي لڳي ٿو ته ايم ڪيو ايم جا هي مطالبا بنيادي طور تي غير عملي، علائقائي مفادن تي مرڪوز ۽ سياسي دباءُ پيدا ڪرڻ وارا آهن. جن ۾ عوامي بهبود جو ڪو به مقصد نہ آهي. ايم ڪيو ايم هميشہ پنهنجو موقف ڪراچي ۽ حيدرآباد جي ترقي ۽ انتظامي اختيارن تي زور ڏيڻ سان پيش ڪندي آهي، پر اصل ۾ اها سياسي طاقت حاصل ڪرڻ جو ذريعو بڻجي چڪي آهي. جڏهن ڪنهن سياسي جماعت جا مطالبا صرف هڪ مخصوص علائقي تائين محدود هوندا آهن ته اهو باقي سنڌ ۽ ملڪ جي عوام جي حقن کي نظرانداز ڪرڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿو. ڊاڪٽر خالد مقبول جي دعويٰ آهي ته ڪراچي مان 17 سالن جو قبضو ختم ٿيڻ گهرجي ۽ شهر جو ماسٽر پلان ڪرپشن ۾ تبديل ڪيو پيو وڃي. پر حقيقت اها آهي ته ايم ڪيو ايم اڪثر سياسي بيان بازيون ڪندي عدالتن ۽ ميڊيا ذريعي دباءُ پيدا ڪرڻ تي پاڙيندي آهي. جڏهن ته اصل مسئلن جي حل لاءِ ڪو واضح ۽ عملي پلان پيش نہ ٿو ڪيو وڃي جڏهن ڪو سياسي گروپ صرف پنهنجي علائقي ۽ ڪارڪنن جي مفادن لاءِ عدالتن ۽ روڊن تي احتجاج جو اعلان ڪري ٿو ته اها جمهوريت جي بنيادي اصولن جي خلاف آهي. ان کان علاوه، ايم ڪيو ايم جي موقف ۾ تضاد پڻ نظر اچي ٿو. هڪ طرف اهي عوام جي حقن ۽ آئين تي عملدرآمد جو نعرو هڻن ٿا ته ٻئي طرف اهي ٻين صوبن ۽ علائقن جي حقن تي ڌيان ڏيڻ کان قاصر آهن. جيڪڏهن پيپلز پارٽي يا ڪنهن ٻئي ... منصوبا نہ پر صرف بنيادي انتظامي ڪمن جو حصو آهن. اهڙي طريقي سان سياسي جماعتن جو ڪم صرف عوام کي ڏاڍائي ۽ احتجاج ذريعي دباءُ ۾ رکڻ بڻجي ٿو جيڪو ڪنهن به صحتمند جمهوريت لاءِ نقصانڪار آهي. آخر ۾ مان اها ڳالهہ زور سان چاهيان ٿو ته ايم ڪيو ايم جا مطالبا صرف سياسي ۽ علائقائي مفادن تائين محدود آهن. جيڪي آئين جي روح ۽ عوامي مفادن جي لحاظ کان شڪ جوڳا آهن. جيڪڏهن ڪنهن به جماعت کي عدالت ۽ روڊن تي احتجاج ذريعي پنهنجا مطالبا مڃرائڻا آهن ته اها جمهوري عمل ۾ خلل پيدا ڪري ٿي ۽ ٻين علائقن جي عوام جي حقن کي نظرانداز ڪندي آهي. جمهوريت ۾ مسئلن جو حل سياسي بحث، قانوني حڪمت عملي ۽ شفاف انتظامي عمل سان ٿيڻ گهرجي نہ ڪي ڌمڪيون ۽ مخصوص علائقائي مفادن تي زور ڏيڻ سان. هيو ته سنڌ ڪروڙين ماڻهن جو وطن رهي آهي، اُن کي جيڪڏهن ڪو توڙڻ جي ڳالهہ ڪندو ته اُن خلاف ڪروڌ ۽ ڪاوڙ فطري بڻجي ٿو. تنهن ڪري ايم ڪيو ايم کي نفرتن جي راند ڇڏي ڀائيچاري جي ڳالهہ ڪرڻ گهرجي.

— عاشق حسين پنهور، سڪر

غزه جو امن

غزه ۾ امن جي هلندڙ ڪوشش تي هاڻي پاليسي کان وڌيڪ انساني دلين جو زور ضروري آهي. جنهن لمحي وزيراعظم محمد شهباز شريف ۽ پرڏيهي کاتي جهڙين قيادتن حماس جي مشروط ردعمل کي جنگ بنديءَ جو سنهرو موقعو قرار ڏنو ان وقت دنيا کي ڪشادي دل سان سوچڻ گهرجي ته هن موقعي کي ضايع ٿيڻ کان ڪيئن بچايو وڃي. پاڪستان جو موقف- هميشہ فلسطيني عوام جي پاسي ۾ بيهڻ- ايئن ئي رڳو سياسي نعرو نہ، پر اخلاقي ذميواريءَ جو اظهار آهي. پر لفظن کان اڳ عمل ۽ مستقل عالمي دباءُ لازمي آهي. ايڏي وڏي انساني تباهيءَ جي پسمنظر ۾، جيڪا رپورٽن موجب دهشتگرديءَ جي بدران جنم وٺندڙ بدترين شهيدن ۽ زخمين جو منظر پيش ڪري رهي آهي، دنيا جو ضمير سُتل آهي. هزارين معصوم عورتون، ٻار ۽ بزرگ خندقن ۾ پنهنجون زندگيون وڃائي رهيا آهن. اسپتال ۽ بنيادي سهولتون تباهہ ٿي چڪيون آهن، خوراڪ ۽ دوائن جي گهٽتائي ماڻهن کي زنده رکڻ جا چيلينج پيدا ڪري رهي آهي. اهڙي صورتحال ۾ ڪنهن به قسم جي جنگي تبديليءَ کي سياسي مفادن جي چشمي سان ڏسڻ وڏي ناانصافي آهي. اهو پڻ ياد رکڻ گهرجي ته هر جنگ بنديءَ کان پوءِ به اقتصادي ۽ سماجي

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ فيملي جج-I هالا
گارڊين ايپليڪيشن نمبر..... سال 2025

شڪيل احمد پٽ محمد يعقوب مسلم بالغ ذات ميمڻ رهندڙ محلا پڊو هالا نيو تعلقو هالا ضلعو مٽياري، موبائل نمبر: 3359302-0307....ايپليڪينٽ..خلاف: صنم حسين ميمڻ زال شڪيل احمد مسلم بالغ ذات ميمڻ رهندڙ محلا پڊو هالا نيو تعلقو هالا ضلعو مٽياري، جنرل پبلڪ اينڊ لارج...آپونينٽس.... مائنر ناليون: (1) Sabiqa فاطمه (عمر اٽڪل 11 سال) (2) Sanika فاطمه (عمر اٽڪل 10 سال) ٻئي مائنر ڊيٿرون شڪيل احمد...مائنر/وارڊ

نالي مٿين آپونينٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف ايپليڪيشن انڊر سيڪشن 7، 10، 29 آف گارڊين اينڊ وارڊس ايڪٽ 1890 لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪيو ٿو ڪجي ته تاريخ 01-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول جج اينڊ فيملي جج-I هالا

ڪورٽ نوٽيس

سول اينڊ فيملي جج اينڊ جي.ايم-III ميرپورخاص
فيملي سوٽ نمبر92 سال 2025

شريمتي Niyan ڌيءَ جيوو زال ڪرشن ذات لوهر رهندڙ صوفي ٽائون ويجهو سبزي منڊي تعلقو حسين بخش مري ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: ڪرشن پٽ بهاري لوهر رهندڙ مالهي ڪالوني ويجهو بابو شاهه بنگلو ميرپورخاص....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف جيڊيشل سيپريشن ۽ رڪوري آف ڏاوري آرٽيڪلز اينڊ مينٽيننس لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 24-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول اينڊ فيملي جج اينڊ جي.ايم-III ميرپورخاص

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سيڪنڊ سول جج ڪي.اين شاهه
ايف.ايس نمبر107 سال 2025

مسمات ثانيه زال غلام رضا ڌيءَ موندر مشوري ويٺل مچر ڪالوني ڪي.اين شاهه ضلعو ...

عام اطلاع

هر عام خاص کي اطلاع ڏجي ٿو ته عرضدار نالي مشتاق علي ٽالپر ولد لطف علي رهندڙ ڳوٺ حسين خان ٿوڙهو تعلقو حيدرآباد اسان کي درخواست ڏني آهي ته سندس ناني مسمات حوا ڌيءَ حسين علي تاريخ 17-08-1960 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي نالي تي زرعي زمين سروي نمبر 132,125,126/A ۽ ٻيا ايراضي حصي موجب ديهه تڪيو جيوڻ شاهه رعيتي ٽپو مولان تعلقه حيدرآباد ۾ آهي جنهن جو فوتي کاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي فوت ٿيڻ کان پوءِ هيٺ ڄاڻايل قانوني حقيقي وارث ڇڏيا آهن اهڙي گواهي ٻن گواهن جلسه عام بيان ۾ ڏني آهي. فوتين جو فقه جعفريه سان واسطو هو فوتي محمد رحيم (پٽ) محمد رحيم مورخه 03-02-1969 تي فوت ٿي ويو جنهن جا وارث (1) فوتڻ مسمات فاطمه عرف ڦاپو زال گهمڻ (ڌي) مسمات فاطمه عرف ڦاپو مورخه 03-10-1990 تي فوت ٿي وئي جنهن جا وارث فوتڻ مسمات جنان (ڌي) مسمات جنان زال لطف علي مورخه 20-04-1991 تي فوت ٿي وئي جنهن جا وارث (1) مشتاق علي (پٽ)(2) مسمات بانوي (ڌي) (3) مسمات پراڻي (ڌي) جن جي نالن تي فوتي کاتاتبديل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي جيڪڏهن مٿين وارثن کانسواءِ فوتين جو ٻيو ڪو به جائزوارث هجڻ دعويٰ ڪري ٿو يا ڪيس فوتي کاتاتبديل ڪرڻ تي ڪو اعتراض هجي ته هن اشاعت شايع ٿيڻ جي ستن ڏينهن اندر سمورن دستاويزي ثبوتن سان گڏ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس واقع جڪر ...

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلائي ڪمپني (HESCO)

واڪ جي دعوت

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني (HESCO)، هڪ پاور ڊسٽريبيوشن ڪمپني، جنهن جو بنيادي ڪم سنڌ صوبي جي 13 ضلعن جي علائقي ۾ بجلي (بجلي) جي فراهمي، ورڇ ۽ وڪرو ڪرڻ آهي. حيسڪو/ڊسڪوز/اين ٽي ڊي سي/پي پي ايم سي/واپڊا جي اڳواٽ قابليت رکندڙ ۽ رجسٽرڊ مينوفيڪچررز کان سنگل اسٽيج سنگل لفافي طريقيڪار تحت مهر بند واڪ طلب ڪري ٿو. جيڪي انڪم ٽيڪس ۽ سيلز ٽيڪس ڊپارٽمينٽ سان رجسٽرڊ آهن ۽ جيڪي فيڊرل بورڊ آف روينيو جي فعال ٽيڪس ادا ڪندڙ لسٽ ۾ آهن. هيٺين سامان جي فراهمي لاءِ:

Tender No.	Lot. No.	Description	Unit	Quantity	Date & Time: Submission of bids:	Date & Time: Opening of bids:
127/2025	I	Screw Wrench 200mm	No.	1000	16.12.2025 at 11.00 am	16.12.2025 at 11.30 am
		Screw Wrench 300mm	No.	1000		
	II	Screw Driver 7"	No.	100		
		Screw Driver 8"	No.	100		
		Screw Driver 9"	No.	100		
		Screw Driver 10"	No.	100		
	III	Side Cutting Pliers	No.	1000		
	IV	Lineman Tool Bag	No.	1200		
	V	Bolt Cutter	No.	80		
	VI	Lineman Knife	No.	500		
128/2025	I	Lineman Rain Coat 54"	No.	400	17.12.2025 at 11.00 am	17.12.2025 at 11.30 am
		Lineman Rain Coat 50"	No.	400		
	II	Lineman Uniform (Skilled) (M)	Pair	1000		
		Lineman Uniform (Skilled) (L)	Pair	1000		
		Lineman Uniform (Skilled) (EL)	Pair	1000		
	III	Lineman Uniform (Un-Skilled) (M)	Pair	1000		
		Lineman Uniform (Un-Skilled) (L)	Pair	1000		
		Lineman Uniform (Un-Skilled) (EL)	Pair	1000		
129/2025	I	Earth Grounding Set	No.	80		
	II	High Voltage Detector	No.	80		
	III	Clipon Ampere / Volt Meter	No.	100		
130/2025	I	Grip Pulling Cond. 12.5mm	No.	200	18.12.2025 at 11.00 am	18.12.2025 at 11.30 am
	II	Grip Pulling Cond. 6.1mm	No.	200		
	III	Cuffing Hoist (Rachet Lever) 1.5 ton	No.	100		
	IV	Chain Pulley Block 3-Ton	No.	80		
131/2025	I	Smoke Mask	No.	50		
	II	Safety Google	No.	100		
	III	Fire Extinguisher 5-7kg CO2	No.	50		
132/2025		Insulated Bucket Mounted Vehicles	No.	12	19.12.2025 at 11.00 am	19.12.2025 at 11.30 am

1. شرط ۽ ضابطن جي مطابق E-واڪن جا دستاويزن. تفصيلي شرط ۽ ضابطا، وضاحتون ضروريات وغيره تي مشتمل رجسٽرڊ واڪ ڏيندڙن جي لاءِ EPADS تي دستياب آهي (www.eprocure.gov.pk).
2. اليڪٽرانڪ واڪ مقرر تاريخ ۽ وقت تي EPADS استعمال ڪري جمع ڪرايون وينديون دستي واڪ قبول نه ڪيا ويندا. اليڪٽرانڪ واڪ انهيءَ ڏينهن کوليا ويندا.
3. سمورا E-واڪ سان گڏ هڪ واڪ سيڪيورٽي سان گڏ هئڻ گهرجن. جيڪي فرمون پنهنجي اڪائونٽ سان تيار ڪنديون. ڪنهن به شيڊيول بينڪ آف پاڪستان کان چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر، حيسڪو حيدرآباد جي نالي ۾ بينڪ گارنٽي/ سي ڊي آر/ بينڪر چيڪ جي صورت ۾ هئڻ گهرجن. جيڪي 28 ڏينهن تائين ڪارگر هجن. واڪ جي درستگي جي تاريخ. ممڪنه واڪ ڏيندڙ EPADS تي واڪ جي حفاظت ٽيل اسڪين ٽيل ڪاپي اپ لوڊ ڪندا ۽ اصل واڪ جي حفاظت تي E-واڪ جي افتتاحي تاريخ کان هڪ ڏينهن پهرين پروڪيورنگ ايجنسي تي جمع ڪرائڻ ضروري آهي. جنهن ۾ ناڪام ٿيڻ تي E-واڪن کي رد ڪيو ويندو
4. نمونا (جيڪڏهن واڪ واري دستاويز ۾ گهربل هجي) اي-بول جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ ۽ وقت تي يا ان کان اڳ خريداري ايجنسي کي جمع ڪرائڻ گهرجن. نه ته اي-واڪ رد ڪئي ويندي
5. واڪ ڏيندڙن کي فرم/ حتمي قيمتن جو حوالو ڏيڻو پوندو ۽ واڪ کولڻ کانپوءِ لاڳت ۾ اضافي جي ڪابه درخواست نه ڪئي وڃي.
6. هي اشتهار PPRA جي ويب سائيٽ تي www.ppra.org.pk ۽ حيسڪو جي ويب سائيٽ: www.hesco.gov.pk تي دستياب آهي.

نوٽ:

i. PPRA قاعدي 2004 جي قاعدي-48 جي لحاظ کان تشڪيل ڪيل GRC جو نوٽيفڪيشن EPADS تي (www.eprocure.gov.pk) تي فراهم ڪيل آهي.

مئنيجر (مٽيريل مئنيجمينٽ) HESCO حيدرآباد

روم نمبر: 237 واپڊا آفيسز ڪامپليڪس، حسين آباد، حيدرآباد.فون نمبر: 022-9260127،

اي ميل: mmmhesco@yahoo.com

PID(H)196/2025

سنجهورو ويجهو ذهني مريض پٽ ماءُ کي تيز ڌار اوزار سان کهي قتل ڪري ڇڏيو

ڳوٺ ڪريم ڏنو وساڻ ۾ جوابدار عبدالرحمان لغاري 60 ورهين جي ماءُ راڻي بيگم کي کهي لاش هنڌن ۾ لڪائي ڇڏيو

گهر مان ڌپ اچڻ تي ڳوٺاڻن جي اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪڍائي تعلقي اسپتال منتقل ڪيو

نوجوان ذهني مريض آهي ڪيس ماءُ 20 ڏينهن اڳ ڪدو اسپتال مان ڪيرائي ڳوٺ آندو ته هن قتل ڪيو: ڳوٺاڻا

سنجهورو (رپورٽ خادم حسين خاصخيلي) سنجهورو ويجهو لڳ ڳوٺ ڪريم ڏنو وساڻ ۾ لڱ ڪانڊاريندڙ واقعو: عبدالرحمان لغاري پنهنجي 60 ورهين جي ماءُ راڻي بيگم زال ابراهيم لغاري کي ڪنهن تيز ڌار اوزار سان کهي قتل ڪري ڇڏيو 3 ڏينهن تائين سندس لاش گهر ۾ لڪائي رکيو. مقامي ڳوٺاڻن کي شڪ پوڻ تي هنن سنجهورو پوليس کي اطلاع ڪيو اطلاع تي سنجهورو پوليس ڳوٺ جي نيڪ مردن سان گڏ جي سان گڏجي عبدالرحمان لغاري جي گهر ۾ داخل ٿي ڪيس گرفتار ڪري 3 ڏينهن کان قتل ڪري گهر جي ڪمري ۾ بسترن ۾ لڪايل سندس مقتول ما راڻي بيگم زال ابراهيم لغاري جو لاش هٿ ڪري اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو سنجهورو پوليس مطابق مقتول

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

اسلام ڪوٽ: ڪول ڪمپنين جا ملازم احتجاج ڪري رهيا آهن

ٿرڪول بلاڪ ٽو ۾ مزدورن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج

اسلام ڪوٽ(ن ع) ٿرڪول بلاڪ ٽو جي هونڊا ڪمپني ۾ ڪم ڪندڙ مزدورن پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ ڪم ڇڏهڙتال ڪري احتجاج ڪيو ويو.ڊرائيورن ٻڌايو ويو ته ...

عمرڪوٽ: بينظير هاري ڪارڊ ورهائڻ واري تقريب جو ڏيک

عمرڪوٽ ۾ پي پي پاران هارين جي مالي سهائتا، 58 هزار پور تاسيس جي تقريب

هالا ۾ ناليواري برک سياستدان مخدوم محمد امين فهيم جي ورسي ملهائي وئي

مخدوم امين فهيم جي ڪاوشن جي ڪري مخدوم خاندان پيپلزپارٽي ۾ شامل ٿيا: مخدوم جميل

ستاويهين ترميم ۾ عوام کي ڪوبه نقصان نه آهي، ڪجهه ٽيڪنيڪل مسئلا آهن جن کي حل ڪيو ويو آهي

سنڌ ۾ نوان صوبا ناهڻ جو شورشر ڇڏيو ويو آهي جنهن جي ڪابه ضرورت نه آهي بلڪه مٿين صوبن ۾ ضلعا ناهڻ جي ضرورت آهي

ملڪ ۾ سياسي صورتحال بهتر آهي سڀني کان وڏيڪ بلاول ڀٽو زرداري جي پاليسي آهي جنهن تحت هو سڀني کي گڏ ڪٺي هلي رهيو آهي

هالا (رپورٽ: ايم حيات بلوچ) هالا ۾ ناليواري برک سياستدان پاڪستان پيپلزپارٽي پارليامينٽرين جي اڳوڻي چيئرمين مخدوم محمد امين فهيم جي ڏهين ورسي نهايت ئي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي ورسي جي موقعي تي مخدوم امين فهيم جي ايصال ثواب لاءِ درگاهه سرور نوح جي احاطي ۾ قرآن خواني ڪرائي وئي جڏهن ته سياسي سماجي شخصيتن ۽ شهرين پاران وفدن جي صورت ۾ مزار تي گلن جون چادرون چاڙهي دعائون گهريون ويون ورسي جي موقعي تي سروري جماعت جو روحاني پيشوا ميمبر قومي اسيمبلي مخدوم جميل الزمان ۽ صوبائي وزير خوراڪ مخدوم محبوب الزمان پنهنجي مريدن ۽ عقيدتمندن سان گڏ درگاهه سرور نوح تي پهچي مخدوم امين فهيم جي

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڏگهڙي ۾ لوڊر رڪشا ۽ ٽريڪٽر ٽرالي ۾ ٽڪر هڪ ڄڻو زخمي اسپتال منتقل

ڏگهڙي (ن ع) ڏگهڙي ڪنڊو جان محمد روڊ تي واقع ڏگهڙي ريلوي ڦاٽڪ وٽ ٽريڪٽر ٽرالي ۽ رڪشا ۾ اوچتو تصادم ٿي پيو ...

هالا: مخدوم جميل الزمان ۽ مخدوم محبوب الزمان مخدوم امين فهيم جي مزار تي دعا گهري رهيا آهن

ڪراچي ۾ ياسين لڳ تيز رفتار ڪوچ جي ٽڪر ۾ ڊانهڙو ڇيپائي فوت

عبرت جي سرڪيوليشن مئنيجر محمد عظيم گڏاڻي جو والد لاڏاڻو ڪري ويو

بادهه ۾ ايس يو پي پاران 27 هين آئيني ترميم خلاف احتجاجي ريلي

ڪراچي: ڪاڻين چيئرمين حاجي نواز بروهي پوليو قطرا پياري رهيو آهي

ڏگهڙي: حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان اسپتال ۾ علاج هيٺ

ڪنڊيارو لڳ ٽريڪٽر ٽرالي ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر سبب نوجوان فوت

عوامي مسئلن جو حل حڪومت جي پهرين ترجيح آهي: محمد بخش مهر

ڪوروواهه: ڪارو ڪوڙو واسي پوڙهيت جو ڪينسر ۾ مبتلا گهر واري جي علاج لاءِ اپيل

لکي غلام شاهه: صحافي سان فراڊ خلاف شهرين ۽ صحافين جو احتجاجي مظاهرو

خانپور مهر: صوبائي وزير سردار محمد بخش خان مهر ماڻهن جا مسئلا ٻڌي رهيو آهي

پان سيدآباد ۾ قومپرست جماعتن پاران 27 هين آئيني ترميم خلاف احتجاجي ريلي

سجاول لڳ پوليس جو مبينا مقابلو، هڪ ڌاڙيل زخمي حالت ۾ گرفتار

خيرپور پوليس پاران مختلف هنڌن تي ڌاڙيلن خلاف آپريشن، 23 شڪي گرفتار

يورپي يونين جي وفد ڪراچي ۽ حيدرآباد جو دورو، زرعي ڪاروبار ۽ GRASSP پروجيڪٽ جو جائزو ورتو

عدالتي حڪم تي عمل نه ڪرڻ تي ايس ايچ او کي هٿڪڙيون

خيرپور لڳ ڪار ۽ رڪشا ڪلي، 12 ڄڻا زخمي، اسپتال منتقل

حيدرآباد: نئين پل وٽ ٺهيل بازار مان ماڻهو ڪپڙا ۽ ٻيو سامان خريد ڪري رهيا آهن

حيدرآباد ۾ ڪمشنر طرفان گهر گهر وڃي پيمائش جي اينٽي انڪروچمينٽ آپريشن

حيدرآباد ۾ سينيئر صحافي جام فريد لاکو جي والد جو انتقال

ٽنڊو محمد خان ۾ ٽريلر ٽڪر ۾ فوت ٿيل ٻن نوجوانن جي تدفين

ٽنڊو پريس ڪلب پاران ثقافتي ڏهاڙي جي حوالي سان تقريب

دادو ۾ ڏنڊا بردار ڳوٺاڻن پاران پوليس ۾ گهڙي 15 ڄڻن تي ڪيس داخل

دادو: سيشن ڪورٽ ۾ ايل ڊيڊ شهرين کي پوليس گرفتار ڪري رهي آهي

محرابپور ۾ مختلف جماعتن پاران 26 ۽ 27 ترميم خلاف احتجاجي مظاهرو

ٽنڊو محمد خان: 26 ۽ 27 هين ترميمن خلاف احتجاجي مظاهرو

خانپور مهر ويجهو پوليس جو امن بحالي لاءِ ڌاڙيلن خلاف آپريشن، 4 شڪي گرفتار

سکرنڊ ۾ صوفي شاعر حمل فقير لغاري جو 151 هون عرس ملهايو ويو

ٽنڊو ٻاگو: 26 ۽ 27 هين ترميمن خلاف شهري ڪميٽي جو احتجاج

ڪوٽ ڊجي لڳ آڪسيجن لنڪ هيٺ پان ٻالو جي دڪان ۾ ڪوئي لاش هٿ آيو

ڪراچي: ماهيگيرن جي عالمي ڏهاڙي جي مناسبت سان تقريب

حيدرآباد: نوڪرين سان ڪڍيل ملازم احتجاج ڪري رهيا آهن

ڪنڊيارو ۾ قتل ٿيل ٻي ۽ پٽ جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف احتجاج

لاڙڪاڻي ۾ رهڻ وارا هلائيندڙن پوري جو وائر ٽيڪس وصولي خلاف احتجاجي ڌرڻو

ٽ پ ٻ جون ٻارڙن عوام ۽ ڪتنل کان همدرد، ڪڻ خدمت ڪئي: محمد علي شاهه

اسلام آباد: هڪ شخص هٿ ريڙهي ۾ ڪاٺيون کڻي وڃي رهيو آهي

شڪارپور ۾ 26 هين ۽ 27 هين آئيني ترميمن ۽ ظلم، جبر ۽ فاشزم جي خلاف احتجاج

مانجهند ويجهو گهرواڻيڊ تي عورت خودڪشي ڪري ڇڏي

شهدادپور واسي ٽي ليگ اڳواڻ حاجي رانا سردار احمد لاڏاڻو ڪري ويو

پنوعاقل لڳ سرهو برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، هڪ ڄڻو زخمي، اسپتال داخل

پنوعاقل لڳ جنگل جي ٽڪراءَ ۾ فائرنگ، 3 ڄڻا زخمي

جيڪب آباد: گرفتار ٿيل 16 هٿيارند ملزم ۽ ٻند آهن

اسلام آباد: ڪاڻين ۾ اير ٽيگ لڳائڻ لاءِ سينٽر جي ٻاهران ماڻهن جون قطارون لڳل آهن

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاران پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.